

Upravištvilo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Inseratni odelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — telefon št. 190
Računi pri pošti: ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Našim naročnikom, čitateljem in prijateljem

Delo v naših tiskarnah se je do sedaj
vršilo na podlagi tarifne pogodbe, ki je
določala pravice in dolžnosti delodajal-
cev (tiskarn) in delojemalcev (stavcev in
pomoznega osebja). Ta tarifna pogodba
je bila sklenjena 1929 v času gospodar-
ske konjunktore, ko so tiskarne mogle
biti širokogrudne napram svojim name-
ščencem. Od takrat so se gospodarske
razmere bistveno poslabšale in gospo-
darska kriza je tudi našo tiskarsko obrt
hudo prizadela.

Razumljivo je, da so, ko je lanskega
leta kolektivna pogodba potekla, nastale
pri pogajanjih za novo pogodbo velike
težave. Grafično delavstvo je ne le od-
ločno branilo dosedanje višino svojih
mezd, in te so najvišje, kar jih je v Ju-
goslaviji imamo, temveč tudi celo vrsto
drugih odredb, ki dajejo že zaposlenim
tipografom uprav privilegiran položaj
napram tiskarskim podjetjem. V zad-
njem trenutku se je lani našel izhod iz
kritične situacije na ta način, da je pri-
šlo do provizoričnega podaljšanja stare
pogodbe za leto dni, z nekaterimi nebi-
stvenimi spremembami. Obe strani pa
sta si bili že lani svesti, da se bodo iste
težave pojavljale tudi letos, ako ne na-
stane bistveno izboljšanje splošnega go-
spodarskega položaja. In zato sta se obe
stranki sporazumeli, da naj se v slučaju,
ako se letos nov sporazum ne doseže, lan-
ski provizorij še za eno leto podaljša.
Proti vsemu pričakovanju tiskaren pa se
je vodstvo ljubljanske organizacije gra-
fičnega delavstva odločilo, da letos iz-
forsira podaljšanje tarifne pogodbe iz
leta 1929 še za pet let.

Da da tej svoji zahtevi primerne po-
vdarka, je to vodstvo brez vsakega pred-
hodnega obvestila pred 14 dnevi odre-
dilo, da se prične pasivna resistenca v
Narodni tiskarni, kjer se tiskajo »Jutro«,
»Slovenski narod« in »Domovina« poleg
številnih drugih listov.

In tu prihajamo sedaj mi k besedi,
kajti pasivna resistenca v Narodni ti-
skarni je vedla v sistematično sabotažo
rednega izhajanja našega časopisa in
je prešla s tem v okvir morebitne borbe
med tiskarnami in nameščenci na teren,
kjer se postavlja vprašanje javnega in-
teresa. Narodna tiskarna je v prvi vrsti
časopisna tiskarna. Ona je centrala na-
šega naprednega novinstva in se je te
svoje funkcije vedno zavedala.

Konzorcij »Jutra« in upravni odbor
Narodne tiskarne sta imela napram svo-
jim nameščencem vedno socialni čut,
tudi v dobi, ko je bilo to jako težko.
Narodna tiskarna že več let ne donosa
nikakega čistega dobička in ne daje no-
benih dividend niti tantom, a ona niti
konzorcij »Jutra« nista nikoli poskušala
se rešiti svojih socialnih odgovornosti.
Nikdo ni bil pri nas ob svoj kruh zaradi
potrebnih redukcij in ponosni smo, da
smo svojim dosluženim delavcem so-
trodnikom poleg njihove zakonite pre-
skrbnine, preko naše dolžnosti in brez
ozira na vprašanje kakršnegakoli do-
bička, mogli »duditi« vedno tudi skromne
pokojninske pribojčke. Zasluge tipog-
rafov, zaposlenih pri naših časopisih,
je izredno lep. Že prav visoki državni
funkcionarji nimajo takih prejemkov,
kakor jih imajo danes pri osemurnem
dnevem delu naši sotrudniki, ki po-
stavljajo in tiskajo naš list. Državni in
zasebni nameščenci, ki sta večkrat ab-
solvirala srednjo in visoko šolo ter po-
žila doktorate in druge izpite, sta srečna,
kadar dosežeta mesečne prejemke mla-
dega tipografa. Poprečna plača stroj-
nega stavca — in tu pri strojih se je sa-
botaža dogajala — znaša mesečno 3200
do 4000 dinarjev.

Sabotaža proti našim listom je imela
za cilj, da se prepriča vsakodnevno red-
no izhajanje zlasti »Jutra« in »Sloven-
skega naroda«. Večer za večerom se je
dogajalo, da do 10. ure delo v tiskarni
ni slo nikamor, od momenta pa, ko se je
zdelo, da so vlakci že zamujeni, so pa
stroji pričeli delovati s podvojeno brz-
no. Pozitivnosti redakcije in iznaj-
dljivosti uprave, ki je ponore organizirala
razvažanje deloma z avtomobili vse tja
do Maribora, se je zahvaliti, da »Jutro«
vendar ni prihajalo prepozno v roko čit-
ateljev, čeprav vseh nevesčnosti prepre-
čiti nismo mogli in je zaradi sabotaže v
tiskarni trpel tudi uredniški del naših li-
stov.

Navzlic vsemu nismo izgubili resne
volje, da pomagamo k sporazumni re-
šitvi nastalega konflikta. Ker je organi-
zacija slovenskih tiskaren solidarno
odklonila podaljšanje pogodbe za več
nego eno leto, je bilo to tudi za nas ob-
vezno. Mi smo svojim sotrudnikom tipog-
rafom resno prigovarjali in svetovali,
naj se obstoječi provizorij še za eno leto
podaljša. Da vidimo, ali je sedanje stan-
je še gospodarsko znosno. To je bilo
tudi v interesu samega grafičnega delav-
stva. Saj bi mu nič ne koristilo še tako
lepa pogodba, če bi pa med tiskarne,
njihove delodajalke propadle. In dober
del slovenskih tiskaren je resnično na
tej poti.

Priznamo, da smo našli med našimi
grafičnimi sodelavci mnoge, ki so kazali
razumevanje za naše stališče. Toda vod-
stvo je bilo nepomirljivo in tik pred iz-

tekem stare pogodbe, katere obveznosti
so bile še v polni veljavi, je vodstvo odre-
dilo, da se za soboto nameravana ne-
deljska izdaja »Jutra« sploh ne sme po-
staviti in tiskati.

S tem je bil izvršen strani vodstva
gratičnega delavstva tudi formalni pre-
lom in mi smo stali pred težko odločit-
vijo. Že nekaj časa sem smo sumili, da
se za sabotažnimi akti proti »Jutru« in
našim časopisom skrivajo še posebni
motivi. Tem večja je bila zato naša
dolžnost, da eksistence našega napred-
nega časopisa ne damo ogroziti od po-
edinih prepotentnežev in njihovih even-
tuelnih zaplečnikov. Morali smo se odlo-
čiti za samopomoč.

Od danes se nahajamo v izvenpogod-
benem stanju. Navzlic temu se nam je
posrečilo zagotoviti nadaljnje tiskanje in
izhajanje »Jutra«. Vemo, da to čelo od-
ločitev vsa naša javnost razume in da jo
pravtako tudi deset in desetisoči naših
čitateljev odobravajo. Računamo, da nas
bodo razumeli tudi vsi oni dosedanja so-
trodniki v tiskarni, ki so se za trenutek
uklonili nepremišljenemu in po našem
globokem prepričanju lahkomišelnemu
povelju svojega vodstva. Oni vedno, da
pri nas delovno razmerje ni odnošaj hlad-
nega gospodarskega računarja napram
nameščencem. Vsekakor pa: »Jutro« bo
izhajalo redno naprej. Začetne nedostate-
ke naj nam prijatelji oprostijo.

»Jutro«

Spalajković in Balu- džić vpokojena

Beograd, 30. junija. p. Vpokojena sta ju-
goslovenska poslanika dr. Spalajković in Pa-
rizu in g. Baludžić v Berlinu. Za poslanika
v Pariz pride verjetno sedanjí prvi pomoč-
nik ministra zunanjih del g. Purić.

Konferenca Male antante bo jeseni

Beograd, 30. junija. p. Kakor znano, je bi-
la zaradi krize vlade odgođena konferenca
stalnega sveta Male antante. Meseca julija
se ta konferenca ne bo mogla vršiti, ker bo
vlada pre zaposlena z delom v parlamentu.
Zato se bo konferenca vršila v Beogradu ali
na Bledu meseca avgusta ali septembra. Na-
tančni datum še ne določen, dnevni red pa
ostane enak, kakor je bil določen za od-
gođeno konferenco.

Titulescu v Londonu

London, 30. junija. Danes je prispel
semkaj rumunski zunanji minister Ti-
tulescu in je v teku dneva posetil pred-
sednika vlade Baldwin, zunanjega mi-
nistra Hoareja in ministra za Društvo
narodov Edena.

Obsedno stanje v Barceloni

Madrid, 30. junija. Ker se je v zad-
njem času ponovilo več incidentov, je
vlada prglasila nad Barcelono in nje-
no širšo okolico obsedno stanje. Vojni
in notrajni minister sta včeraj z leta-
lno odpotovala v Barcelono, da bi iz-
dala potrebne ukrepe za obnovo reda.

Nj. Vel. kralj — odličnjak

Na Vidovdan opoldne se je vršila v kra-
jevski vili na Dedinju intimna svečanost,
ker je Nj. Vel. kralj Peter II. dovršil prvi
razred gimnazije. V prisotnosti Nj. Vel. kra-
ljice Marije, kraljevih namestnikov, Nj. Vis-
knjevine Olge, dvornih dam, ministra dvo-
ra, prvega adjutanta Nj. Vel. kralja in nje-
govih učiteljev je guverner g. Jeremija Ži-
vanovič po kratkem cerkvenem obredu, ki
ga je opravil dvorni protijerej, prebral za-
pisnik seje razrednih nega sveta o učnih us-
pehih vzvišenege učenca.

V zapisniku je navedeno, da je bil pouk
v popolnem skladu z uradnim učnim načr-
tom, pri tem pa dopolnjen z navodili, po-
jasnil in dejstvi primer no nalogam, ki jih
izredni učenec pričakuje. Nadalje je nave-
dono, da je učenec ves čas pouka brez vsa-
ke zamude in najmanjše zakasnitve kazal
polno zanimanje, razumevanje, pazljivost,
trud in ljubezen do dela ter dosegel uspeh,
ki popolnoma zadovoljuje tudi zahteve stro-
ge ocene. Zapisnik je zaključen z ugotovit-
vijo, da je Nj. Vel. kralj pri izvrševanju
vseh dolžnosti učenca vedno izkazoval uč-
teljem vso ljubezen, pozornost in spoštova-
nje. Na podlagi vsega tega je Nj. Vel. kra-
lju priznan dovršeni prvi razred realne gi-
mnazije z odličnim uspehom in odličnim
vedenjem in da se tak uspeh po predpisih,
ki veljajo za ostale učence, nagradi z izbra-
nim knjigami.

Nj. Vel. kralj bo prebil potnične v rod-
binskem krogu, novo šolsko leto pa se za-
čne zanj po predpisih zakona o srednjih šo-
lah.

Evharistični kongres v Ljubljani

Ob ogromni udeležbi vernikov iz vse Slovenije je potekel
II. evharistični kongres za Jugoslavijo v najlepšem redu

Ljubljana, 30. junija.

Dnevi II. jugoslovenskega evharističnega
kongresa, ki so privabili v našo belo metro-
polo desetisoče prebivalstva iz vseh krajev
Slovenije, pa tudi iz ostale države in iz
inozemstva, so se približali svojemu za-
ključku. Ljubljana je imela priliko, da po-
zdavi v svoji sredi goste, kakršnih v ta-
kem številu še ni zbrala v našem mestu no-
bena druga svečanost. Redni, pa tudi šte-
vilni izredni vlakci so pripeljali iz vseh smeri
predvsem veliko množico preprostega
podeželskega ljudstva, ž njimi pa so pri-
speli tudi zastopniki pridobitnih slojev. Na-
ravno je, da je posebno mnogo bilo tudi
ženstva in mladine.

Vse brez razlike je Ljubljana sprejela
na najbolj priščen način. Vse hiše so se
okrasile z narodnimi trobojnicami in zele-
njem, z vseh poslopjij cerkvenega značaja, a
tudi z mnogih zasebnih hiš pa so plapolale
tudi belo-rumene papeške zastave s simbo-
lično papeško mitro in s ključji sv. Petra.
Mestna občina je dala vse ulice in trge, po
katerih je tekla črta glavnih kongresnih
prireditvev, okrasiti z mlaji in v zelenje ode-
timi stebri, s katerih so prav tako vihrale
zastave.

Že sam pričetek kongresa je imel toliko
slovesnejši ton, ker je padel prav na Vidov
dan, s katerim so bile združene po cerkvah
svečane službe božje za blagopokojim Vi-
teškim kraljem. Strahotna vročina, ki je
dosegla svoj višek ravno na Vidov dan, je
sicer sprva grozila, da bo delala poteku pri-
reditvev nerodne in celo nevarne neprilike,
a peščica dežja, ki se je razlila na Ljubljano
v petek opolnoči, zlasti pa veliki nalivi, ki
so jih doživeli kraji v bližnji okolici Ljub-
ljanske kotline, so toliko ohladili ozračje, da
so vse slovesnosti potekle ob naklonjenem
nebu, brez večjih nezdod.

Največji sijaj prireditvam sta dala pač
navzočnost čudodelne podobe Marije Po-
magaj z Brezij, h kateri se naše ljudstvo
tako rado zateka v vseh svojih velikih sti-
skah in radostih in ki je tokrat prvič sama
poromala med svoje vernike, in pa prihod
posebnega papeškega legata, Nj. Eminence
nadškofa in kardinala Avgusta Hlonda, s
katerim je poglavar rimske cerkve izkazal
ljubljanskemu kongresu najvišje počašče-
nje. Vrh tega je kraljevska vlada poslala
kot svoja zastopnika na kongres dva svoja
odlična člana, notranjega ministra dr. An-
tona Koročca in trgovskega ministra
dr. Milana Vrbaniča. V Ljubljani so se
zbrali tudi vsi katoliški nadškofi in škofi
iz Jugoslavije, ki se jim je pridružil še pa-
peški nuncij na našem dvoru nadškof Pelle-
grinetti. Menda še nikdar Ljubljana ni
imela v svoji sredi tolikega števila visokih
cerkvenih knezov.

Prenos Marije Pomagaj z Brezij

V spremstvu dolge kolone avtomobilov,
v katerih so se vozili odlični predstavniki
cerkve in civilne katoliške javnosti, so v
petek malo pred 16 pripeljali podobo Ma-
rije Božje z Brezij na avtu, ki je bil na
prav lep način adaptiran z dragocenim svet-
lomodrom brokatom. Po vseh župnijah, sko-
zi katere je vodila pot, so množice pre-
bivalstva v zbrani pobožnosti čakale sloves-
nega mimohoda svoje Pomočnice, pred
stolnico v Ljubljani je poleg ogromnega
števila vernikov počakala tudi duhovščina
s škofom dr. Rožmanom, s šibeniškim ško-
fom dr. Mileto, s splitskim dr. Bonefati-
em in mostarskim dr. Mišičem. Osem bo-
goslovcev je prineslo nalašč za to priliko
izdelano nosilnico, na kateri so prenesli
podobo, vso zasuto s cvetjem, na oltar sve-
tega Džime. Med množico vernikov, ki se
je vsula v cerkev, se je pojavil tudi svofasi
nadškof dr. Jeglič, ki je bil deležen med
verniki najlepšega sprejema. Ves popoldan
in ves večer pa so romale mimo čudodelne
Bogorodice dolge procesije Marijinih ča-
stilcev.

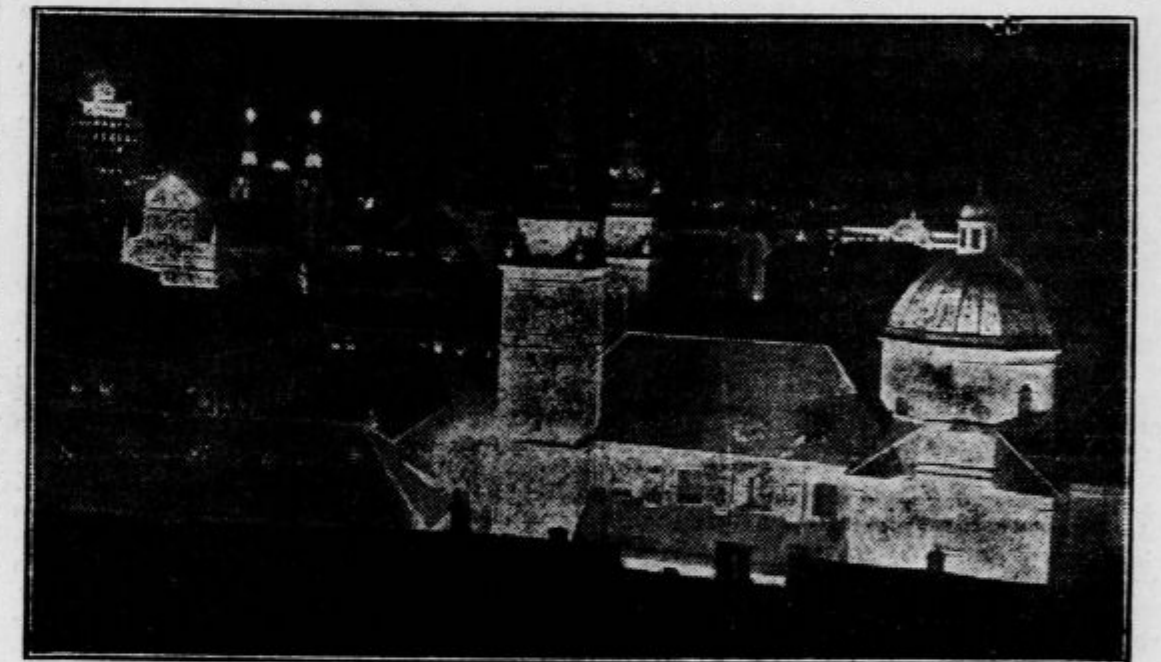
Prihod papeškega delegata kardinala »Hlonda«

Svoj prvi višek je kongres doživel veka-
kor s slovesni sprejemom papeškega le-
gata na glaven kolodvor. Že mnogo pred
prihodom posebnega vlaka, ki je bil na-
javljen za 17.45, se je po mestu od postaje
do stolnice formiral skoro nepretrgan špa-
lir. Vso Miklošičevo cesto so zastavili šo-
ski otroci, široki prostor Masarykove ulice
pred kolodvorom samim pa je bil poln
množice. Slovesni sprejem so pripravili ob
desnem stranskem izhodu, ki so ga krasile
narodne in papeške zastave, pred vhodom
samim pa je bil postavljen baldahin iz rde-
če svile, od katerega je tekla na peton del-
ga preproga. Ko je papežev legat izstopil
s svojim spremstvom, ga je na peronu spre-
jel samo domači škof dr. Rožman, ki je po-
kleknil pred zastopnikom sv. Očeta, papežev
legat pa ga je dvignil in poljubil. Ko se je
kardinal Hlond v svojem dragocenem rde-
čem ornatu pojavil ob izhodu, mu je mno-
žica prirejala prisrčne ovacije. Pod bald-
ahinom sta škof dr. Rožman in ban dr. Puc,
ki je bil pohitel legatu že do meje naproti,
legatu predstavila odlične predstavnike na-
še javnosti, med katerimi so bili načelnik

Svečana cerkvena otvor- kongresa

S kolodvora se je kardinal Hlond s
svojim spremstvom odpeljal do stolni-
ce, vso pot živahno pozdravljen od ob-
činstva. Sprevod so otvorile mladinske
cerkvene družbe, zaključila pa odpo-
slanstva cerkvenih in nekaterih drugih
organizacij z zastavami. Pred stolnico
je bil zbran jugoslovenski episkopat s
nuncijem.

S kolodvora se je z vsem spremst-
vom odpeljal do stolnice, na potu ži-
vahno pozdravljen od občinstva. Pred
stolnico je bil zbran jugoslovenski e-
piskopat z nuncijem Pellegrinetti in z
nadškofi dr. Bauerjem, dr. Jegličem,
dr. Rodičem, dr. Šaričem in dr. Dobre-
čičem na čelu. V latinskem jeziku je
visokega gosta pozdravil zagrebški
nadškof dr. Bauer, a ko se mu je kar-
dinal Hlond toplo zahvalil, so vsi cerkve-
ni dostojanstveniki odšli v stolnico,
kjer je rimski škof monsignor Callori
di Vignale prebral v latinskem jeziku
bulo sv. Očeta o II. evharističnem kon-
gresu v Ljubljani, nato pa še rektor
instituta sv. Jeronima v Rimu msgr.
dr. Mladjarec v srbsko-hrvatskem in
prelat dr. Slavčič v slovenskem jeziku.
S tem je bil kongres slovesno odprt.

Svečana nočna razsvetljava Ljubljane. V ospredju stolnica, na levi franciška-
nska cerkev in nebotičnik, na desni v ozadju sodna palača

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman pozdravlja papeškega odposlanca kard-
nala dr. Avgusta Hlonda ob njegovem prihodu v Ljubljano

Kardinal Hlond med slovesno sveto mašo na Stadjonu

Zdravje Tvojih zob ohrani

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Razsvetljava Ljubljane

Poleg teh glavnih dogodkov prvega kongresnega dne so se že na Vidov dan vršile še nekatere druge prireditve. Pri uršulinkah so že jutraj slovesno otvorili razstavo sodobne cerkvene umetnosti in paramentov. Zvečer je pred polno dvorano v Unionu zvajalo glasbeno društvo Ljubljana veliki Händlov oratorij Mesija, največ občinstva pa je privabila privzorec Gregorinove pasionske drame »V času obiskanja« pod milim nebom pred nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu. Predstavi, ki jo je gledališče smiselno priredilo za vzporedno gledališče, so gledalci, med katerimi je bilo največ gostov z dežele, pozorno sledili do kraja. Samo zaključek igre je za trenutek zmoli pljuske nevihte. Vse te večere je bilo mesto razkošno razsvetljeno, a z vrha grajskega stolpa, s cerkvenih stolpov in pročelij ter z najvišje točke nebotičnika so dalec na okrog žareli evharistični križi. V petek večer so bila razsvetljena tudi vsa privatna stanovanja in vsi lokali po mestu, ki je nudilo gledalcem naravnost nepozabne slike. Vsa poslopja so okrašena tudi z zastavami in zelenjem.

Na praznik

Praznik sv. Petra in Pavla je bil predvsem praznik mladine. Že ob 6 jutraj so pričeli iz vseh smeri prihajati posebni viki soljarje, ki so se pod vodstvom učiteljev in rediteljev takoj odpravili na stadion, kjer so se uredili v vrste, da pričakajo sv. obhajilo, kakršnega v tolikšnem obsegu Ljubljana še ni doživela. Ob 7.30 maturanti ljubljanskih srednjih šol v stolnici dvignili podobo Marije Pomagaj na nosila in jo v velikem in ljubeč spremlju Ljubljanske šolske mladine odnesli skozi mesto in po Tyrševi cesti do novo zgrajene tribune na Stadionu. Po vseh ulicah, je spreved vzbujal veliko pozornost občinstva, zlasti zaradi svoje pester mnogovrstnosti, v kateri so se vrstile bele oblečene deklice, narodne noče, križarji in Klarice. Malo pred 8 je prišel na glavno tribuno s svojim spremstvom papežev legat, ki ga je ogromna množica mladine živahno pozdravila z vzkliki in mahanjem belih robcev. Ko je nekaj minut kasneje prišel na stadion Marija Pomagaj — spreved na čelu so šle jesenijske fanfare, sodelovalo pa je tudi več godb.

Kardinal Hlond je odšel s škofi in prelati po mogočnem stopnišču čudodelni podobi naproti, na kar so sliko namestili v glavnem oltarju tribune. Vprico ogromne množice mladine in odraslih je papežev legat pristopil k oltarju, da daruje sv. mašo, v kapeli pod tribuno pa sta ob istem času darovala mašo dva duhovnika, ki sta med obredom posvetila 87 ciborijev s hostijami. Med mašo so zbrani otroci pod vodstvom prof. dr. Dolmarja peli nabožne pesmi, a po evangeliju je izpregovoril v pridigi škof dr. Rožman nekaj vnetih besed na mladino. Obhajilo je nudilo izredno veličasten prizor: 87 duhovnikov v mašnem ornatu je z zlatimi ciboriji v rokah pristopil k vrstam mladine. Po končani maši je kardinal Hlond dal mladini slovesen papežev blagoslov. Ko je nato stopil na stopnišče, da zapusti tribuno in stadion, in je godba zapelala papeško himno, so po vsem stadionu zaplapolali beli robci zastopnikov najvišjega cerkvenega poglavarja v pozdrav. Kardinal Hlond se je ginja zhaljeval.

Manifestacijsko zborovanje na Stadionu

Ob 8.30 so se po vseh ljubljanskih župnijskih cerkvah vršile slovesne pontifikalne maše, ki so jih darovali na kongresu zbrani nadškofje in škofje. Zlasti veliko zanimanje je bilo med verniki za slovesno arhierieško službo božjo grško-katoliškega obreda, ki jo je v šentpetrski cerkvi daroval križevski škof dr. Njardri in pri kateri je pel svečano liturgijo znameniti Ciril-Metodov zbor iz Zagreba. V Križankah je ob 7. daroval sv. mašo nadškof dr. Jeglič.

Ostale ure dopoldneva so bile posvečene verskim stanovskim zborovanjem, ki so se vršila po vseh večjih dvoranh v mestu. Popoldne ob 15. pa je bilo na Stadionu prvo veliko manifestacijsko zborovanje, ki se ga je udeležil pretežni del na kongresu zbranega ljudstva, na tribuni za odlične goste pa je poleg papeževlega legata in ostalih cerkvenih dostojanstvenikov prisostvovali tudi zastopnika kraljevske vlade ministra dr. Korošec in dr. Vrbanič ter ban dr. Puc. Predsednik kongresnega odbora dr. Žitko je pozdravil papeževlega odposlanca, predstavnika kraljevske vlade, nuncija Pellegriñi, vse nadškofe, nato pa v kratkem govoru orisal pomen evharističnega kongresa.

Govor papeževlega delegata kardinala Hlonda

Za njim je pregovoril papežev legat, ki je izbrane vernike pozdravil najprej s slovenskim, nato pa s srbsko hrvaškim nagovorom. Rekel je med drugim:

»Prvo, kar prinašam kongresu, vašim nadpastirjem in oblastnikom, duhovnikom, redovnikom in redovnicam, vsem vernikom, ki se tega kongresa v katerikoli obliki udeležujete, je poseben pozdrav sv. Očeta in besede toplega priznanja, ki jih je Jezusov namestnik na zemlji o vas imel. Drugo, kar prinašam na te kongres, pa je pristržno veselje mene kot Poljaka, severnega Slovana, ki mi je božja previdnost naklonila visoko in sladko nalogo, da zastopam skupnega očeta na kongresu ljubljenskih bratov južnih Slovanov. Kakor ob času sv. Cirila in Metoda sta danes slovenski jug in sever lepo povezana v katoliški cerkvi. Prav ta sorodnost naša je svetega očeta vodila, ko je v moji osebi določil zastopnika za ta vaš slovenski evharistični kongres. Ta sorodnost bo meni množično veselje, ko bom od vaše strani pričel božjih dobrot nad vami, moji ljubljani bratje Slovani.

Svoj obširni govor je kardinal zaključil z željo, naj bi ta kongres, ki je zbral v Ljubljani duhovno vse verne Slovence in župni zastopnika katoliških Hrvatov, priklical na ves narod, na vse zasebno in javno življenje, na vso ljubljeno domovino novo življenje.

Govor papeževlega legata je množica prekinjala z viharim aplavzom, nato pa so govorili še prof. dr. Hohnjec, prof. Petar Grgec iz Zagreba in predsednik Katoliške akcije dr. Miha Krek. Po vsakem govoru je množica pod vodstvom kanonika dr. Kimovca zapela nabožno pesem. Ravno to petje, v katerem se je ubralo na tisoče in tisoče moških in ženskih grl, je dalo tudi tej slovesnosti poudarjen značaj velike cerkvene prireditve.

Po zborovanju so bile na Stadionu pete litanije, ki jih je opravil mariborski škof dr. Tomažič ob asistenci druge duhovščine. Petje, ki ga je vodil močan zbor bogoslovcev, je spremljala godba Sloge, vse pa je dirigiral kanonik dr. Kimovec. Ko je na koncu škof dr. Tomažič podelil blagoslov z Najsvetejšim in je po Stadionu zaorilo še nekaj evharističnih pesmi, so škofje s kardinalom Hlondom, ki je stopal sredi med zastopniki vlade ministroma dr. Korošcem in dr. Vrbaničem, odšli skozi areno proti glavnemu izhodu in se med burnimi ovacijami odpeljali v mesto, kamor so se počasi zlivale tudi množice.

Nočna procesija mož in fantov

Najslavesnejša prireditev večerajnjega dne je bila široko zasnovana nočna procesija mož in fantov na Stadion. Ob 21.30 so se po ulicah od Kongresnega do šentjakobskega trga začele zbirati množice kongresistov, a ob 22.30 se je začel s Kongresnega trga po Wolfovi ulici čez Marijin trg ter po Miklošičevi, Masarykovi in Tyrševi cesti pomikati proti Stadionu ogromen spreved s skupino praporov na čelu. Sledile so fanfare v narodnih nošah, za njimi pa so se zvrstili fantje in možje po dekanih mariborske in ljubljanske škofije. V procesiji je sodelovalo 25 godb, ki so igrale nabožne

Zaključek v nedeljo

Današnje slovesnosti so se Nedelja pričele z mašami po vseh cerkvah, ob 9. pa je bila na Stadionu slovesna pontifikalna maša papeževlega odposlanca. Že dobro uro pred začetkom so bile arena in brežine polne občinstva. Na desni strani tribune se je namestila množica skupina narodnih noš, na levi pa so se zbrali pevski zbori pod vodstvom stolnega dirigenta dr. Kisnovac, ki so sodelovali s koralno angelško mašo. Slovesni službi božji sta poleg drugih odličnih cerkvenih in civilnih funkcionarjev prisostvovala tudi oba predstavnika vlade ministra dr. Korošec in dr. Vrbanič. Ko je prišel ob 9.30 papežev legat v dragocenem ornatu z dolgo vlečko in s svojim spremstvom, je vso pot skozi areno do tribune blagoslovil množico, verniki pa so ga ves čas pozdravljali z mahanjem belih robcev. Pred pričetkom maše je vsa množica zapela Marijino pesem, po njej pa se je vršilo drugo slavnostno zborovanje, na katerem sta razen predsednika kongresnega odbora dr. Žitka govorila še odvetnik dr. Leskovar iz Maribora in pa upokojeni major Anton Eter iz Zagreba. Tretji napovedani govor so prireditelji zaradi prehude vročine odstavili z dnevnega reda. Na koncu je predsednik dr. Žitko pozval vso množico, naj vzkliče papežu Piju XI. in kralju eptu II. Iz desetisočev grl je zaoril mogočen »Živjote!«. Ko je papežev legat z ostalimi cerkvenimi dostojanstveniki in z zastopniki vlade odhajal s Stadionu, mu je množica vnoč prirejala viharne ovacije, ki so trajale še tudi po vsej Tyrševi cesti in po vsem mestu do stolnice, koder je bil formiran impozanten spah.

Mogočna zaključna procesija

Za zaključek kongresnih svečanosti se je danes popoldne formirala veličastna procesija iz mesta do Stadionu, katere so se udeležili do mala vsi gostje kongresa. Kar jih je prihitelo od blizu in daleč. Na Bleiweisovi cesti, na Kongresnem in Napoleonovem, na Vodnikovem in Krekovem trgu se je množica vernikov zbrala v troje delnih sprevedov, ki so se pred glavno pošto zili v eno samo dolgo, pestro razgibanbo reko, katere mimohod je trajal polni dve uri. Od Kongresnega trga so po Selenburgovi ulici prikorakale lepo razvrščene skupine otrok v slikovitih kostumih raznih cerkvenih organizacij, predvsem klarice in križarji s svojimi prapori nato pa je 10 mladih samostanskih bogoslovcev prineslo na nosilih podobo Marije Pomagaj, ki so jo bili po dopoldanskih svečanostih prinesli iz Stadionu.

Glavni del procesije, ki se je zbral od Vodnikovnega in Krekovnega trga do stolnice, je prikorakal po Prešernovi ulici. Tu so stopali predvsem verniki ljubljanskih župni s svojo duhovščino, nato pa so sledile dekanije ljubljanske škofije.

Dolgi vrsti narodnih noš, ki jih Ljubljana menda še ni videla v tolikšnem številu v sprevedu, so spet sledile cerkvene organizacije in bratovščine v slikovitih kostumih, s prapori in banderami, nato pa so korakale skupine naših ameriških, vstfalskih, belgijskih in holandskih izseljencev. Kongresnemu oboru s predsednikom dr. Žitkom in s predsednikom stalnega odbora za jugoslovanske evharistične kongrese krškim škofom dr. Srebrničem na čelu, je sledila cela armada ministrantov z zvoncei, nato bogoslovci in duhovščina, redovniki najrazličnejših redov in končno stolni kapitelj ljubljanske škofije.

Cele četrt ure je trajal mimohod duhovščine, nato pa je pod velikim baldahinom nosil škof dr. Rožman Najsvetejšega, spremljan od kanonikov dr. Klinerja in dr. Opeke. Za baldahinom so šli div. general Nedeljković kot zastopnik kralja, ministra dr. Korošec in dr. Vrbanič, dr. Puc, pomočnik bana dr. Pirkmajer, načelnik zunanjega ministrstva Gavrilović, rektor univerze dr. Samec, bivši poslanik dr. Pitamice, šefi uradov, zastopstvo oficirskega zbora, nato pa še dolga vrsta zastopnikov oblasti in korporacij.

Tako se je pomikala procesija nad dve uri skozi mesto, vso pot spremljana od gostega spaharja na obeh straneh ceste. Kakor računajo prireditelji, je pri slovesnosti sodelovalo okrog 100.000 ljudi. V sprevedu

melodije, moške in fantje, z njimi pa doloma tudi občinstvo, ki se je zbralo v tesno sklenjenem spaharju obokraj ceste, pa so ves čas prepevali narodne cerkvene pesmi. Moške in fantje so korakali po šest v vrsti, skoraj vsi so nosili prižgane plamenice v rokah. Procesija je bila dolga poldrugo uro, prvi oddelki so prispeli na Stadion okrog 12. zadnji pa okrog 1.30. Pred in za baldahinom, pod katerim so nosili Najsvetejšega, je šla po ena četa vojšta.

Papežev legat se je z ostalimi visokimi cerkvenimi dostojanstveniki pripeljal z avtomobilom in s tribune prisostvoval polnočnici. Ob 12.30 se je začela sv. maša, na kar je sledilo obhajilo, ki se ga je udeležila polna arena fantov in mož. Stadion je bil razkošno razsvetljen z močnimi reflektorji, ki so odpirali izredno lep pogled na tribuno z glavnim oltarjem in na desetisoče vernikov, ki so gta napolnili. Slovesnost je bila končana še le po 2. uri jutraj.

Druge večerne in nočne prireditve

V mestu samem so se ta čas po vseh župnijskih in samostanskih cerkvah vršile slovesne polnočnice s skupnim obhajilom za žene in dekleta. Polnočnice so imeli po večini škofje sami. Cerkev in trgi so bili polni vernikov, ogromna pa je bila udeležba tudi na Kongresnem trgu, kjer je Narodno gledališče priredilo za udeležence kongresa ob 2.30 polnočnici pod milim nebom predstavo »Slehenika«. Predstava je bila deležna prav živahnega zanimanja, ves ograjeni prostor pred nunsko cerkvijo je bil nabito poln. Gneča je bila tolikšna, da so morali kljub ugodnemu vremenu tudi tu nekajkrat intervenirati samaritani in reševalci. Prav tako so zbrali velike množice poslušalcev prireditve zgodnjega večera, Wagnerjev »Parsifal« v operi, koncert Ciril-Metodovega zbora v frančiškanski cerkvi in veliki koncert evharističnih pesmi, ki so jih izvajali zbori Pevske zveze. Ko so pred nunsko cerkvijo še igrali »Slehenika«, so se udeleženci procesije po malem pričeli vračati s stadionu. Vso noč so romarji ostali na nogah, lokali po mestu, zlasti avtomatni bifeji so bili neprestano polni gostov in tramvajske proge so bile v prometu vso noč. Ljubljana je do jutra nudila sliko živahno razgibanega romarskega taborišča.

Večer razstanka

Do poznega večera se traje razgibanost, ki jo je prenesel v Ljubljano evharistični kongres. Lasti dolga, široka Tyrševa cesta, ki je vse te dni prenašala največje breme ljudskega prometa med središčem mesta in stadionom čeprav je bila zaprta za redni vojni promet je še ves čas polna valjujoče množice, ki hiti na eno in na drugo stran. Na vseh treh ljubljanskih kolodvorih je vse večerne ure velika naval, ker bi se vsakdo rad pogledal v velike domove, polne nepoznatih vtisov, pa tudi utrujen da od neudane napora. Ves večer in vso noč redni in posebni vlakci so pet razvažali udeležence kongresa kakor si ji večeraj dovažali.

Ulice po mestu pa so kljub odhodu glavne množice še zmerom polne vrveže, velike skupine gostov, ki ostanejo še kakšnem dan v Ljubljani, pa so prisostvovala tudi še vzporedni novega Gregorinovega »Pasijonac« pod milim nebom na Kongresnem trgu in pa ponoviti Handlovega »Mesije«, ki je izvajanje glasbenega društva Ljubljana še enkrat napolnil veliko unionsko dvorano.

Tako prireditelji kakor udeleženci kongresa, pa tudi Ljubljana sama, ki še ni doživela tako obsežnega slavlja na svojih tleh, so lahko zadovoljni s celotnim uspehom prireditve. Skrbni organizaciji rediteljske in samaritanske službe gre zahvala, da se ni pripetila nobena večja nesreča, čepraj je bil naval ogromen in čeprav je bila med množicami ogromna večina takih, ki niso vajeni mesta in njegovega prometa. Sicer pa je bil promet skozi Ljubljano vse te dni v vzornem redu. Stražnikom, ki so s težavo samo obvladovali križišča in trge in ki so morali desetisočim tujecev neprestano

morete napraviti le z enim za zeleno barvo posebno občutljivim filmom. Voigtlander-Illustra-Film ima to lastnost v veliki meri. Zato je le on pravi film za slikanje na Vašem do-

Voigtlander
Illustra-Film 18° DIN

Dobite v vsaki fototrgovini!

pustu.

MSZ

Kako lepo

se pere volno, in kako hitro opravi to LUX

pristen samo v tem zavrtku

dajati smeri, so bili priskočili na pomoč orožniki ču pa številni kongresni reditelji. Delo so vsem olajšali kongresisti sami, ki so se odlikovali z obzgodovanja vredno discipliniranostjo.

Minister dr. Korošec o evharističnem kongresu

Minister notranjih del g. dr. Anton Korošec je dal ljubljanskemu dopisniku Centralnega Prešbira nasledno izjavo:

Evharistični kongres v Ljubljani je uspel nad vse pričakovanje sijajno. Udeležba je bila ogromna iz vse Jugoslavije, seveda največ iz Slovenije. Evharistični kongres je bil zamišljen kot verska manifestacija. Kongres je hotel biti to in nič drugega. V tem oziru je popolnoma dosegel svoj prvotni namen. Do kakšnega incidenta, da niti do najmanjšega nereda ni prišlo. Vsakdo se je trudil, da povečiča te dneve. Zlasti pa je Ljubljana storila svoje, da so ti dnevi tako lepo uspeli in da bodo ostali v spominu vsakemu, ki je videl ta kongres.

Dva poraza Primorja v Zagrebu

Pretendenta za prvenstvo BSK in Gradjanski sta morala pustiti obe točki svojima nasprotnikom — Tudi Bask je v Zagrebu slabo odrezal

V soboto in nedeljo je moralo Primorje nastopiti v državnem prvenstvu na zagrebških tleh. Moramo reči, da je dokaj slabo odrezalo in da krepko čepi s 17 izgubljenimi točkami na repu tabele. Neprilakovano je prišel hud poraz Baska od strani Concordije, senzacijsko dneva pa brezdomno tvorita poraza BSK od strani Gradjanskega in Hajduka od sarajevske Slavije. Bask je moral tudi drugi dan pustiti obe točki v Zagrebu.

Hašk : Primorje 4 : 0 (3 : 0)

Zagreb, 29. junija

Na igrišču Haška se je danes ob 16.15 ob pekočem soncu pričela prvenstvena tekma med Haškom in ljubljanskim Primorjem. Zanimanje za to tekmo ni bilo veliko. Prisotnih je bilo le okoli 1500 gledalcev. Že pred tekmo se je vedelo, da bosta točki najbrže ostali v Zagrebu, vendar pa se je pričakovalo, da bo Primorje dalo boljše igre. Primorje je bilo zelo slabo in je lahko zadovoljno, da ni zapustilo igrišča še z večjim porazom. Razen borbenosti Primorje ni pokazalo nič posebnega. Hašk je bil skozi v premoči ter je imel zlasti v prvem polčasu mnogo zelo lepih šans. V drugem polčasu je Primorje ojačilo svojo obrambo ter je mogel Hašk zabiti samo en gol.

Goli so padli v 23. minuti po Horvatu, v 35. min. po Petraku in v 41. min. po Medariću, v 36. min. drugega polčasa pa po Horvatu.

Sodil je zelo dobro g. Živković.

Concordia : Primorje 4 : 0 (2 : 0)

Zagreb, 30. junija

V svoji drugi tekmi na zagrebških tleh je Primorje doživelo proti Concordiji isti poraz, kakor večeraj proti Hašku.

Goli so padli v 2. min. po Kodrnji, v 10. min. po Martinoviću, a v drugem polčasu v 9. min. enajstmetrovka, ki jo je streljal Belošević. Zoga se odbije od prečke nazaj v polje, a Belošević jo z drugim strelom pošlje v mrežo. Končni rezultat 4 : 0 je postavil v 40. min. Kodrnja.

Sodil je dobro g. Živković.

Concordia : Bask 9 : 1 (6 : 1)
Hašk : Bask 3 : 2 (1 : 0)
slavija S : Hajduk 2 : 1 (1 : 1)
Gradjanski : BSK 2 : 1 (1 : 1)

Proslava Vidovega dne

Ljubljana, 30. junija.

Tudi letos je Ljubljana na najbolj dostojen način proslavila Vidov dan-praznik, ki je posvečen spominu junakov, padlih za svobodo svojega naroda na Kosovem polju in v svetovni vojni. Že v četrtek zvečer so v vseh hiš zaplapolale državne zastave, a na gradu je zažarel napis: Čuvajte Jugoslavijo, oporoka našega nesmrtnega pokojnega kralja.

Na Vidov dan je škof g. dr. Rožman bral v stolnici Misereere in libero. Zadušnici so prisostvovali najodličnejši predstavniki javnosti, zastopniki raznih društev in korporacij in številno občinstvo. Ob 9. sta bili zadušnici darovani tudi v pravoslavni kapelici Vojvode Mišića in pa v evangelijski cerkvi na Gospodsvetski cesti.

Najtopplejši dan

Beograd, 29. junija.

Na Vidov dan je bila v Beogradu najhujša letošnja vročina. V senci je kazal termometer 36.7 stopinj Celzija in je ta temperatura ostala vse do večera. Rekord vročine je imel Mostar z 39 stopinjami takoj za njim pa Zagreb in Ljubljana, dočim je bilo Slavonskem Brodu in Banjiluki 37 stopinj v senci. V Novem Sadu je bilo 36, v Kraljevu 35, najnižje mesto pa je zavzelo Plevlje z 29 stopinjami Celzija.

Posebno zanimiv je nenadni nastop vročine na srbskem jugu. V Djevdjeliji je bila več dni zaradi deževja zmerna temperatura, ki pa se je na Vidov dan hitro dvignila ter dosegla sredi popoldneva 38 stopinj v senci, na solcu pa 47.

u— Sokolsko društvo Ljubljana II. javlja svojemu članstvu pretresljivo vest, da je kruta usoda ugrabila iz naših vrst sestro Marijo Zupančičevo. Izgubila so jo iz naše srede planine, katere je tako ljubila. Spremili jo bomo na njeni poslednji poti danes ob pol 16. izpred domače hiše na Dolenjski cesti 14. Članice v kroju, člani v civilu z znakom. Sestre, prinesite cvetja na grob svoji sestri! Dragi, nepozabni sokolci ohranimo blag spomin!

u— Šentjakobsko-trnovska moška in ženska podružnica Ciril-Metodove družbe pozivata svoje člane in članice, da se udeležijo pogreba tragično preminile odbornice Mici Zupančičeve danes ob 16. z Dolenjske ceste št. 14.

u— Društvo železniških upokojencev obvešča člane, da je umrl Ivan Šibovec, strojevodja v p. Pogreb bo danes ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Glince cesta XV št. 5 na pokopališče na Viču.

Ostale nogometne tekme

Praga: Slavija : Austrija 1 : 0 (1 : 0), Sparta : Fiorentina 7 : 1 (2 : 0).

(0 : 2) 2 : 2. Sorazmerno: Zbiranje Budimpešta: Juventus : Hungaria 3 : 1 (0 : 0). Vse tekme za srednjeevropski pokal.

Celje: Železničar (Maribor) : Atletik SK 6 : 3 (4 : 0). Vojaški team: mladina Celja 3 : 2 (0 : 2).

* Velik foto-natečaj. Te dni razpisani veliki foto-natečaj Satrap-Voigtlander v skupnem znesku nagrad 3.000 mark, ki se ga lahko udeleži vsak foto-amater, je postavil zanimivo temo: »Živa slika«. Pod tem se razumejo slike, ki kažejo življenje, kretanje ali temperament. Vsak tak posnetek mora imeti neko vodilno idejo. Priporočamo foto-amaterjem marljivo tekmovanje zlasti zaradi tega, ker je naloga zelo privlačiva in poučna in se pri tem dobi tudi eno od mnogih lepih nagrad. Poleg denarnih nagrad v višini 1000, 500, 200 in 100 mark so še mnoge druge nagrade. Natančna navodila za sodelovanje dobite pri vsakem foto-trgovcu, po želji pa se pošljete vsakemu zainteresentu, seveda brezplačno, tudi naravnost iz tovarne Schering Kahlbaum A. G. Repräsentanz, Wien, 6., Webgasse 2a.

* Diplomirani so bili: na visoki tehniški šoli v Brnu za strojno inženjerja g. Janko Prek iz Vrhnike, na gospodarstveno-socialno znanstveni fakulteti Goethejeve univerze v Frankfurtu ob Majni gđ. Lidija Tatjana Hrovatova iz Ljubljane, na juridični fakulteti ljubljanske univerze pa g. Anton Majdič, sin veletrgovca g. Antona Majdiča iz Kranja. Čestitamo!

Vremenski pregled

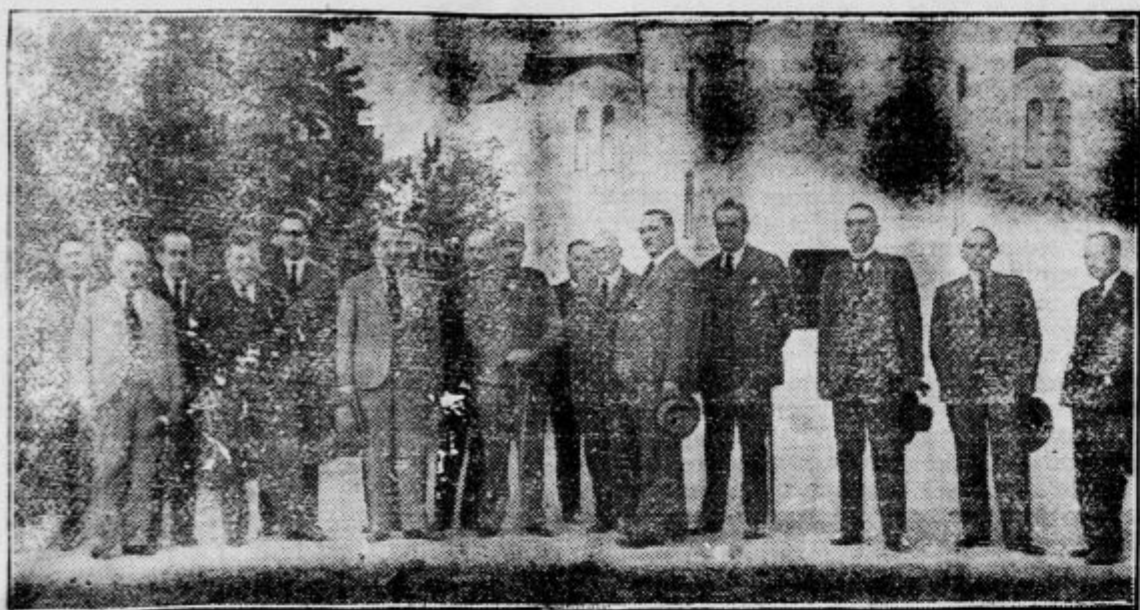
Vremensko stanje 29. junija:

Evropa: Močan anticiklon nad Zapadno in Srednjo Evropo. Depresija nad evropsko Rusijo. Jasno v Zapadni Evropi in na Sredozemskem morju. Prevladuje oblačno.

Jugoslavija: Prevladuje jasno na primorskem in skrajnem jugu, a oblačno v ostalih krajih. V zadnjih 24 urah je deževalo v savski, dravski, drinski in dunavski banovini. Temperatura je padla na severu z izjemo severozapada, a zvišala se je v južnem delu države. Minimum: Plevlje 11. maksimum: Mostar 39 in Ljubljana 38 in pol.

Novosadska vremenska napoved za nedeljo: Zjasnilo se bo na zapadu. Delno oblačno bo v vzhodnih in južnih krajih, kjer bodo v posameznih krajih verjetno tudi tiskati snovi. Temperatura bo padla v vsej državi.

Naši kraji in ljudje

Člani vlade pri obisku groba kralja Uroša II.

Nj. Vis. knez Pavle po počastitvi spomina vidovdanskim junakov v beograjski stolni cerkvi

Nova žrtev planin

Na Mlinarskem sedlu v Kamniških planinah se je v petek smrtno ponesrečila uradnica uprave „JUTRA“, Mira Zupančičeva

Ljubljana, 30. junija

Včeraj dopoldne je prišla z Jezerskega žalostna vest, da se je v četrtek svoje mladosti na Kamniških planinah v petek opoldne smrtno ponesrečila dolgoletna, vestna uradnica uprave „Jutra“ gđ. Mira Zupančičeva, star šele 25 let.

V četrtek zvečer sta se odpeljala Mira in Mirko Stepišnik, uradnik mestnega magistrata, na kolesih v Kamniško Bistrico. Domači so sicer Miri branili izlet v planine, pa je niso mogli zadržati. Neke neugnana sila jo je gnala v planine, ki jih je ljubila

vse svoje življenje in v objemu katerih je tudi postila svoje življenje. Ze ves teden je prihajala v službo prej, samo da bi bila dan pred prazniki prosta. Pač ni slutila, da jo v planinah čaka smrt.

V petek zjutraj sta Mirko in ob najlepšem vremenu že ob 3. zjutraj krenila iz Kamniške Bistrice na Koprsko sedlo. Pridrži se jima je še neki turist, ki se je pa pri Zagani peči, kjer sta Stepišnik in Zupančičeva zajtrkovala, poslovili od njiju in šel naprej. Ze zgodaj zjutraj sta bila v Cozovi koči na Koprskem sedlu, ker pa ni bilo skoraj nobenih turistov, je bila Mira mujeja, da bi odrinila kar naprej. Res sta ob 10 krenila čez Velike vode proti Mlinarskemu sedlu. Pot je precej slab, zdrpana in raztrgana in ko je Stepišnik prijel za prvo vrvo, se mu je odtrgala s klinom vred in bi kmalu podel. Zato je dejal Mira, da bi šla raje nazaj, češ da ni varno. Bila sta pa že tako visoko, da se Miri ni zdelo vredno vrniti se, zlasti, ker sta že videla Češko kočo pod Grintovcem. Krepko sta stopala naprej, čeprav je že solnce močno pripekalo. Okrog polne sta naletela kakih 50 m pod robom sedla na majhno, kakih 10 metrov dolgo snežišče, v katero je Mirko s cepinom najprej vsekaval varne in globoke stopnice in ga prečkal, nato pa je šla Mira za njim. Snežišče se konča malo pred potjo. Stepišnik je stonil na vzvišeno skalo in dejal Miri, najmu da roko, da bo lahko stopila na prod. A Mira se je kar s skokom ognjala na prod kar pa je imelo usodne posledice: v tem hipu jo je spodneslo, glasno je kričala in že se je kotila po strmini.

Z bliskovito naglico se je pognal Stepišnik za njo, jo čvrsto zgrabil za roko in se skušal zadržati. Njegov napor na je bil zaman. Oba skruj sta se kotila po strmi grapi nizdol. Stepišnik ji je zaklical, naj razširi noge, očividno pa Mira ni imela moči. Letela sta kakih 100 metrov, tedaj pa je Mirko nenadoma udaril z desnico ob skalo, da mu je kar prebilo žile in zaradi trenotne bolečine je izpustil Miro. Z grozo je videl, kako jo je zasukalo naprej na glavo,

udarila je ob skalo, nato pa jo je vrglo čez dve polici in še približno 200 metrov čez steno, dokler ni obležala na snežišču. Stepišnik sam je po čudnem naključju obvisel nad previsom kakih 150 metrov nad Miro.

Kljub poškodbam je ostal pri zavesti in glasno je klical na pomoč. Njegove klice in tudi še krik ponesrečene Mire, je slišal oskrbnik Češke koče, ki je pohitel z nekim turistom nemudoma na pomoč. Seveda nesrečni Miri nista več mogla pomagati, pač pa sta za silo obvezala Stepišnika. O nesreči so bili obveščeni tudi reševalci in že ob 14. je krenila z Jezerskega reševalna ekspedicijska, ki je po dolgem in hudem naporu prispela zvečer na kraj nesreče. Miro so naložili na nosila in jo najprej prenesli do Češke koče, kjer so si nekoliko odahnil, nato pa še isti večer na Jezersko, kjer so jo položili v tamošnje kapelico. Tudi Mirko so spravili na Jezersko, kjer je ostal čez noč v oskrbi nekega hotela, a pregledal ga je in mu nudi potrebno pomoč neki češki zdravnik letovisčar.

V teku včerajšnjega dopoldneva so bili o tragičnem dogodku obveščeni Mirini stariši, ki stanujejo na Dolenjski cesti v Ljubljani. Uboga mati je bridko zaplakala in z njo vred tudi obe sestri in dva brata, a skrušeni oče je odšel na žalostno pot, da uredi vse potrebno glede pogrebe ljubljene hčerke.

Zdrava, polna kipečega življenja, je odšla Mira v četrtek iz Ljubljane, mrtvo in spokojno so pripeljali nazaj. Snoči ob 11. je avtofurgon mestnega pogrebnega zavoda prepeljal zacinjeno krsto z zemskimi ostaniki pokojne Mire na njen dom, kjer so jo položili na mrtvaški oder. Danes so prihajali ves dan številni Mirini znanci in prijatelji, da se še enkrat poslovijo od nje, prinašali so cvetje in vence — zadnji pozdrav njej, ki so jo vsi ljubili in cenili.

Pokojna Mira je pred devetimi leti stopila v službo v upravi „Jutra“ kjer sta jo bila sam smeh in radost, bila je pa tudi vzorna uradnica in dobra tovarišica, da jo hojo pogrešali vsi, zlasti pa uprava „Jutra“, saj je za vedno zamrl njen zvonik smeh. Z njo izgubi zvesto in marljivo članico Sokola II. v čegar vrstah je bila od najmlajših let. Nekaj let je bila tudi načelnica pri Sokolu IV.

Našo Miro ohranimo vsi v nepozabnem spominu, a bridko prizadetim staršem naše iskreno sožalje! Pogreb bo v ponedeljek ob 16. izpred hiše žalosti na Dolenjski cesti (nasproti strelišča).

Ranjeni Mirko Stepišnik se je snoči vrnil z Jezerskega v Ljubljano in je ostal v domači oskrbi.

Planine pa so zahtevale v petek še drugo žrtev. Turist, ki se je pridružil Stepišniku in Zupančičevi ter sam pohitel naprej, se je malo pred nesrečo Zupančičeve ponesrečil na isti poti. Padel je precej globoko, si prebil lobanjo in zlomil tudi obe nogi. Tudi njemu je nudi potrebno pomoč oskrbnik Češke koče in ga prenesel v kočo.

„Bran-i-bor“ se briga zanje. „Pristopajte!“ Revija

sužnosti tepta svojo čast! „Bran-i-bor“ se briga zanje. „Pristopajte!“

Novinar Ivan Kavčič

V soboto zjutraj so našli mrtvega upokojenega urednika „Jutra“ g. Ivana Kavčiča. Zadel ga je srčna kap. Nagla smrt ga je rešila budnega trpljenja, zakaj že dolgo je bil in že dokaj mesecev ni mogel več iz svojega stanovanja.

G. Ivan Kavčič je bil eden od najstarejših poklicnih slovenskih novinarjev. Novinarskemu poklicu se je popolnoma posvetil že leta 1898. Rodil se je 14. junija 1867. v Idriji ter je po dovršeni gimnaziji stopil v bančno službo. Od leta 1898, ko je izpremenil svoj poklic, do izbruh svetovne vojne je bil urednik „Soče“ in Primorca v Gorici ter stalen dopisnik „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani in „Edinosti“ v Trstu. Od leta 1915 do 1926. je bil urednik „Slovenskega Naroda“, potem pa do svoje upokojitve urednik „Jutra“.

Posebno močna črta njegovega plemenitega značaja je bila pravicoljub-

nost, ki je dajala sicer mir in spravljivost zelo ljubečemu človeku v poklicnem udejstvovanju veliko borbeno silo in vstrajnost. V narodnem in kulturnem življenju goriških Slovencev je bil

lo Kavčičevo delovanje zelo pomembno in zaslužno. Publicist Andrej Gabersček se ga mnogokrat spominja v svoji knjigi „Goriški Slovenci“. Njegov vstop v uredništvo „Soče“ je takole kratko opisan: Urednik Strel je končno obležal. Zato sem moral začasa poiskati namestnika. In našel sem ga v Ivanu Kavčiču, uredniku banke „Slavije“ v Ljubljani, ki je že več let dopisoval „Soči“. Prišel je takoj v Gorico, kjer ga je Ivan Hribar v ta namen takoj odpustil iz svoje službe. Kavčič je bil izborni urednik in me je popolnoma nadomestil. Bil sem brez skrbi, ako sem moral tudi za več časa kam odpotovati.

Podoben sicer kratki, a hvale in priznanja polni stavki se večkrat vrstijo v Gabersčkovih knjigi. Navedeni so pomembni uvozniki, ki jih je napisal Kavčič iz vseh področij narodnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Tako je na primer tudi navedeno, da je znal Kavčič z neštetimi prav dobrimi članki ljudem odpirati oči, da se italijanski demonstrantje borijo za svojo politiko v deželi in za vladno pomoč iredentizmu, čeprav bo to največ škodovalo državi sami.

V povojnih letih je Ivan Kavčič, dasi zagrenjen zaradi izgube velikega torišča uspešnega dela med ožjimi rojaki ter prizadet tudi od starosti in bolezni, ohranil svoje spretno pero, svojo duhovitost in vstrajnost, najbolj pa je duševno trpel v spominih na uničene sadove požrtvovalnega dela in v zavesti, da ne bo doživel kakke obnove. Mnogo vedeti in hoteti, vroče ljubiti in želiti, a vse to podrejal ukazom razmer, to je bila tragedija rajnega Kavčiča kot človeka in tudi kot slovenskega novinarja. Vse svoje življenje je ljubil prirodo, njene čare pa je rad užival v samotni in je tudi sam hodil skozi življenje, dasi so ga dičile vse vrline dobrodušnosti in zvestega tovarištva.

Njegova trda življenska pot je končana in v ponedeljek 1. julija ob pol 15 uri bo položen k večnemu počitku. Njegov pogreb bo od mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti 9. Tovariši, ki mu bodo gotovo v lepem številu izkazali zadnjo čast, ga bodo z mnogimi prijatelji in rojaki vred ohranili v častnem spominu.

Dan hudih nesreč

V Škofji Loki v eni uri štirje ponesrečenci, med njimi trije mrtvi

Škofja Loka, 30. junija

Na Vidov dan od 14. do 15. je bila smrtna žetev v Škofji Loki tako bogata, da zaradi zaporednih smrtnih primerov ni vse mesto razpravljalo o drugem, kakor o čudnem naključju usode, ki je ugonobila po vrsti troje človeških življenj.

Smrt pod vozom

Ura je odbila 14., ko je bil zdravnik dr. Hubad nujno pozvan na Poljansko cesto, pred hišo trgovca z deželnimi pridelki Ivana Koširja. Kaj se je zgodilo? — 32 letni hlapec Janez Alič, doma s Poljanskega, je prispel v mesto, da naloži za svojega gospodarja Martina Rižnarja, mlinarja in žagarja iz Bukovega vrha, turščico. Hlapec je nekaj tovorov že naložil, ko ga je obšla slabost. Trgovca Košir je še videl, kako se Alič nekam čudno mota pod vozom, ni pa mogel niti misliti, da so njegovi trenutki že šteti. Ko se je trgovec čez nekaj časa povrnil, je Alič že mrtev ležal pod vozom kraj ceste. Hlapec je imel staro, srčno hibo, ki je povzročila naglo smrt vestnega uslužbenca in dobrega človeka.

Smrtna nesreča pri Hudičevi brvi

Drugo življenje je prenehalo biti pri Hudičevi brvi, kjer se je v skalah ubil 26 letni gojenec mlekarke šole Avgust Konečnik. Ker je ves dan tako silno žegalo, se je fant pred neznosno vročino zatekel v vodo. Navzlic prepovedi šole in drugim opominom pa je rnil med skale ter začel od tam skakati v globoke in z vrtnice obdane tolmune. Nekajkrat je srečno skočil, potem pa ni mogel več na površje. Vrtnice ga je vrgel ob skalo in smrtno poškodoval. Pretres možganov in notranje poškodbe so bile tako hude, da na rešitev ni bilo moč misliti. Polkusi so sicer marsikaj, da bi mu ohranili življenje, a bilo je vse zaman.

Truplo so prenesli v grajsko kapelo Wolkenspergovih, kjer ima šola svoje učne prostore, in ga položili na mrtvaški oder. Konečnikova tragična smrt je ves zavod hudo pretresla, zakaj fant je bil priden učenec, drugi najboljši in pripravljaj se je že na odhod domov k svoji materi kmetici, Katarini pri Slovenjgradcu. Namesto sreče pa bo prispelo sedaj v hišo črna tuga. Ravnatelj šole je bila dana žalostna naloga, da je obvestil rodbino o smrtni nesreči. Vse leto svojega šolanja v Škofji Loki je bil Konečnik vnet član Sokola in dober telovadeč. Zadnje nedelje je še nastopil v Dražgočah, prej pa na župnem zletu v Kranju.

Utopljenec v Selšici

Ko je še bilo vse razburjeno zaradi teh dveh smrtnih nesreč, se je razširila vest, da je v Selšici utonil neki kaplar. Vest se sprva ni niti smatrala za resnično, žalostno dejstvo pa je bilo kar kmalu potrjeno. Loški vojaši imajo svoje kopalnice pri električni centrali v Vincarjih. V petek sta se kopali dve četi. Globoka voda je sicer označena, ko se je učil plavati, pa je kaplar druge čete Bačo Kuč zašel po neprevidnosti v globok tolmun ter v njem izginil. Že potapljačemu se je neki tovariš priskočil na pomoč in je za las manjkalo, da ni tudi sam utonil, ker ni znal plavati. Iz globoke vode ga je potegnili tretji vojak, ki eploh ni bil vedel, da sta se dva potapljalca v tolmunu. Rešeni vojak mu v strahu in izčrpanosti ni povedal, da je kaplar Kuč še v vodi. Šele,

ko so kaplarja pogrešali pri četi, je bil pojasnjen ves potek obeh nesreč. Za uspešno pomoč pa je bilo tedaj že prepozno. Voda je bila kalna in tok je odplavljal truplo nesrečnega Kuča proti centrali. Z velikimi težavami so naposled pršli do trupla ter ga odnesli v vojašnico.

Kaplar Kuč je bil star 22 let, doma iz Črne gore, zelo postaven in simpatičen podčastnik. V vojašnici je komendant z lepim govorom počastil pokojnikov spomin, potem pa so odpeljali truplo v Ljubljano.

Huda nezgoda

Pa kakor bi vsega hudega še ne bilo dovolj, še četrta nesreča se je pripetila v tovarni „Šešir“, kjer so instalirali nov parni kotel. Ko je stal v njegovi bližini inž. Ivo Stožkovič, je po nesrečnem naključju udarila para, mešana z oljem, ter inženjerja hudo oparila po obrazu. Brž so poslahi po avtomobil, ki je prepeljal ponesrečenca v ljubljansko bolnišnico.

Smrt na daljnovidnem stebru

Ježica, 30. junija

Včeraj pozno popoldne so bili številni kopalci širnovega kopaljšča na Savi priče

razburjivega in žalostnega dogodka. Sredi kopaljšča stoji precej visok in močan železen steber daljnovidna. Nanj je splezal 30 letni sobopleskar Anton Drobina, iz Rožne doline eden najboljših telovadcev viškega Sokola. Ko se je produciral na približno 12 metrov visokem stebru, je prišel po nesreči v stik z žico 20.000 voltov napetosti. V trenutku ga je streslo in se je od bolečine kar zvil v klobčič. Nesrečnega je tok ubil na licu mesta. Prežgalo mu je meso na roki in nogi prav do kosti.

Strašno nesrečo je opazovalo več sto ljudi, vendar se mu nihče ni upal na pomoč. Naposled so ga z velikimi napori sneli s steber in njegovo truplo prenesli v mrtvašnico sv. Jurija na Stožčah. Tragična smrt mladega fanta je vzbudila splošno soluzijo.

Ob grobu gospe Josipine Zupančeve

Sevnica, 30. junija

Kakor je „Jutro“ že beležilo, je v četrtek 27. t. m. preminula gospa Josipina, soproga znanega sevnškega industrijca in lastnika hotela „Triglava“, g. Karla Zupanca. Smrt ugledne gospe je ravno tako kakor ves trg uzlozila tudi ves sevnški okraj in še širše okolice. Pokojnico so vsi ljubili zaradi njene neizmerne srčne dobrote. Redko katera tržanka je imela toliko prijateljic in čestilk v najširši okolici.

Gospa Josipina Zupančeva se je rodila v Šmarju pri Sevnici 20. februarja 1882 kot hči uglednega posestnika g. Volavška in se je že v rani mladosti sama tako izobrazila, da je vodila najprej očetu, potem pa soprogo vse knjigovodstvo in da je bila v slovenski in nemški književnosti bolj podkovana, kakor so mnoge izobraženke s srednje šole. Nabavila si je veliko knjižnico, bila pa je tudi izvorna gospodinja in vrtnarica. Zadnje tedne j ehudo trpela zaradi akutnega vnetja vratnih žil in smrt jo je rešila stoletno prenašanih muk haš tedaj, ko je bil njen prekrasni vrt poln duhtečega cvetja. Vneto se je udeleževala pri Sokolu in pri raznih drugih narodnih organizacijah, najboljši izraz njene blage narave pa je bila velika ljubezen do prirode. Soprogo je zapustila hčerko Martico in sina Valčka.

Plemenito gospo, ki so jo položili k zdajnjemu počitku v soboto ob 17. na domačem pokopališču, bodo ohranili v najbljašem spominu poleg rodbine in prijateljev tudi reveži, katerim je bila vedno velika dobrotnica in pomočnica.

Velik požar

Petim posestnikom je zgorelo devet zgradb.

Ptuj, 29. junija.

Ni še dolgo, ko je v Prepolah pogorelo sedem posestnikov, pa smo že spet imeli požar. V sredo okoli 15., ko so bili ljudje na polju, so se zaslišali po vasi klici: »Gori!«. Vsačani so pustili takoj delo na polju in hiteli domov reševati in gasiti.

Zgorelo je petim posestnikom devet objektov. Kakor se domneva, je nastal ogenj pri nekem posestniku zaradi slabega dimnika in se naglo prenesel na sosedna poslopja. Gasilci so prihiteli na pomoč iz Hajdine, Gorečje vasi, od Sv. Marije na Brezjah, Sv. Janža na Dravskem polju in Ptuja, a niso mogli dosti pomagati zaradi pomanjkanja vode. Omejiti so se morali le na lokaliziranje ognja. Živino so še rešili vso, a drugo je vse zgorelo.

Smrt nekdanjega ljubljanskega profesorja

Ljubljana, 29. junija

Te dni smo doznali, da je že pred tedni umrl v Brnu bivši profesor risanja na ljubljanski realki g. Karel Werner. Čeprav je bil Nemec po rodu, je bil med svojimi dijakmi zaradi svojega blagega značaja in pravčnosti prav priljubljen. Pokojni Werner je tudi po preobratu nekaj časa ostal na realki, naučil se je tudi slovenskega jezika, po nekaj letih pa je stopil v zaslužni pokoj. Stanoval je v Trnovem ob Gradščini nasproti stari kasarni. Leta 1930 se je s svojo soprogo preselil k svoji omoženi hčerki v Brno, koder mu je pred dnevi sledila v večnost tudi njegova žena vdova Katarina.

V našem umetnostnem življenju se pokojni Werner sicer ni aktivno udeleževal, vendar je bil izvrsten krajinar, ki nam je v starejšem slikarskem načinu ustvaril mnogo umetnin, posebno iz neposredne okolice mesta.

Spomin na dobrega profesorja bodo ohranili njegovi bivši dijaki, tovariši in drugi, ki so ga poznali.

Pri igri je utonil

Litija, 29. junija

Okrog Vidovega smo imeli tako vroče dneve, da jih naša kopalna sezona že dolgo vrsto let ne pomni. Ni čudno, da je sililo vse v Savo. Tudi nad topilnico je bilo vse živo. Na bregu je sedela večja skupina otrok iz Grada. V družbi svojega soolca Jelnikarja Tončka se je igral tudi 10 letni Poldek Pikel, sin železničarja. Mladina se je pomenkovala o potapljačih, nato pa so se odločili, da se pojdejo tudi sami igrati potapljače. Vsa skupina je nato planila s krikom v vodo. Čes čas se je mladež naveličala potapljanja, vrnila so se na breg in Jelnikarjev Tonček je vprašal: »Kje pa je Poldek?« Začeli so ga iskati, pa se je eden iz mlade družice spomnil, da ni prišel skupno z ostalimi na breg.

Ko je zaslišal g. Pikel, da je zmanjkalo njegovega sina, je naprosil kopalce, naj iščejo mladega pogrešanca.

Našemu znanemu sportniku g. Dragu Jordanu, železniškemu uradniku se je naposled posrečilo najti truplo malo nad litijskim mostom. G. Jordan je potegnul potopljenca na suho in ga je potiskoval obudit z umetnim dihanjem. Ker ni kazalo, da bo njegov poizkus uspel, so naložili ponesrečenca v čoln in ga jadrno prepeljali k zdravniku dr. Poldetu Ukmarju, ki se je takisto nad dobro uro trudil, da bi obudil nesrečnega dečka. Bilo pa je vse zaman.

Nesrečno družino Pikelovo, ki je izgubila sinčka prav ob zaključku šolskega leta, ko je prinesel domov dobro izpričevalo in bi šel zdaj v tretji razred, pomilujemo vsi.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Domače vesti

*** Nov rektor in novi dekani zagrebskega vseučilišča.** Svet zagrebskega vseučilišča je izvolil za rektorja rednega profesorja fizike na filozofski fakulteti, predstojnika fizikalnega zavoda in podpredsednika Jugoslovenske akademije dr. Stanka Hončiča, prorektor je profesor inž. Djuro Stipetić. Prof. dr. Hončič je bil izvoljen s 51 glasovi, protikandidat prof. dr. Stefanovič s pravne fakultete pa je dobil 38 glasov. Za dekane so bili izvoljeni na medicinski fakulteti prof. dr. Lazar Popović, na teološki prof. dr. Stjepan Bakšić, na tehniški prof. Juraj Božičević, na veterinarski profesor dr. Lovro Bosnić, na kmetijsko-šumarski pa prof. dr. inž. Mihovil Gračanin. Izvoljena še nista dekana filozofske in juridične fakultete.

Konferenca predstavnikov vseh bal kantskih pravoslavskih cerkva se bo vršila 1. do 7. julija letos v Hercegovnem. Najprej bo konferenca članov svetovne zveze za mednarodno prijateljstvo s pomočjo cerkva, potem pa sestanek mladinskih odborov te zveze. Take konference so bile doslej že v Novem Sadu, Sinaji, Sofiji in Bukaresti. Naš odbor svetovne zveze za mednarodno prijateljstvo vodi episkop Irenej iz Novega Sada.

* Jubilejni kongres jugoslovanskih poštarjev. V Arandjelovcu se je vršil petletni petek in soboto 17. kongres Zdrženja poštarih, telegrafskih in telefonskih uslužbenecv Jugoslavije, v nedeljo pa so kongresisti romali na Oplenac. Ta kongres je bil jubilejni, ker so se na Vidov dan pred 30 leti prvič sestali srbski poštni uslužbenici na svojem kongresu v Nišu.

Zvočni kino Ideal
Danes in naslednje dni ljubko filmsko delo

BELA SESTRA
Film lepote, ljubezni in požrtvovanja

Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri
Prestave ob 4., 7. in 9.15 uri

* Za šefa kabineta ministra prosvete je imenovan referent tega ministrstva Adam Bogosavljevič.

x Diplomirani so bili na univerzi v Zagrebu za inženjerje gozdarstva: Zavodnik Evgen iz Kranjske gore, Sgerm Franjo iz Ribnice na Pohorju in Močina Ivan iz Celja, vsi člani JAD »Triglava«. Na filozofski fakulteti pa je bil diplomiran Reddi Oskar iz Celja. Čestitamo!

* Zborovanje učiteljev krškega sreza se je vršilo pred kratkim. Vodil ga je predsednik E. Pečnik, ki je v svojem poročilu naglašal težkoče, s katerimi se mora boriti društvo. Sledečji so bile sprejete nastopne resolucije. 1. Narodne šole naj bodo ločene od politične uprave in podrejene banovinskim šolskim direktorjem. 2. Šolski zakon naj se priključi uradništvu v pogledu disciplinskega postopka. 3. Učiteljska znanja, ki niso bila vnesena v uradniški zakon, naj se vnesejo (to so učiteljske ženskih ročnih del in veroučitelj). 4. Učiteljem, ki grede služiti kadriški rok, naj se jim ta šteje v brezplačni dopust. Istočasno naj se jim zagotovijo mesta, odnosno takojšnja nastavitve po odselnosti vojaškega roka. 5. Vsa prosta službena mesta naj bodo razpisana, pa tudi ona, ki so zasedena eno ali dve leti od učiteljev novincev. 6. Učiteljsko naj ima predvsem pravico poučevanja na obrtnih nadaljevalnih šolah. 7. Nameščajo naj se v prvi vrsti abiturienti, ki so slabo situirani, zlasti iz učiteljskih družin z velikim številom otrok. 8. Predpisi učiteljskega

praktičnega izpita naj se preuredi v smislu praktičnih zahtev. 9. Odloki banske uprave v zadevi izplačil tangenta krajevnim šolskim odborom naj se v polnem obsegu izvedejo. 10. Ukine naj se otegljaj davka na stanarino, kjer jo učitelji ne prejemajo. 11. Tovaršem, ki so bili nastavljeni iz bednostnega sklada, naj se ta službena doba šteje v efektivno službo; isto velja za kontraktualce. 12. Učiteljsvu naj se dovoli ena prosta vožnja po vsej Jugoslaviji v svrhu spoznavanja naše domovine.

Za sončenje samo »NIGEROL«. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul.

* Protialkoholni kongres v Zagrebu. Od 5. do 7. julija bodo zbrani v Zagrebu predstavniki vseh države na letnih glavnih skupščinah Jugoslovenske zveze treznosti in Zveze trezne mladine. Šola narodnega zdravlja bo v sporazumu z Zvezo treznosti priredila tudi veliko protialkoholno razstavo v prostorih umetniškega paviljona. Razstava bo ostala odprta do 15. julija. Udeležencem obeh glavnih skupščin je prometno ministrstvo odobrilo četrtinsko vožnjo. Po zaključku skupščin se bodo udeleženci podali na izlet na Plitvička jezera. Prijave udeležbe naj se pošljejo na naslov: Jugoslovenska zveza treznosti, Zagreb, Higieniski zavod.

V dnevih KONGRESA

bomo razvijali vse filme v posebno finoznatem Mikrolin razvijalcu. Cene filmom pa smo v kongresnih dnevih skrajno znižali

Foto Tourist — Lojze Šmuc
Aleksandrova 8 5176

* Obisk angleških vojnih ladij. Letos obiščeta naša pristanišča samo dve križarki angleškega sredozemskega brodograja, ker bodo v kratkem veliki manevri angleške vojne mornarice. Angleški križarki »Delhi« in »Durban« bosta v naših vodah od 4. do 29. julija. Od 4. do 11. julija bo ena križarka usidrana v Boki, druga v Gružu, od 11. do 19. julija pa obe v splitskem pristanišču. Od 19. do 21. julija bo ena križarka v Crikvenici, druga v Rabu, v Makarski pa bo od 11. do 19. julija admiralska jahta »Brion«. Komandant te britanske pomorske divizije je admiral Lyon.

Dobrota v zimi LUTZ TOVARNA LUTZ PEČI, LJUBLJANA VII.

Fotoamaterji

Za kongres bomo znižali cene vsem filmom.

FOTO TOURIST — LOJZE ŠMUC
Aleksandrova 8 5176

* Konec šolskega leta na zagrebskih srednjih šolah. Vse zagrebske srednješolske zavođe je z uspehom dovršilo 72,7 odstotkov dijakov. Uspeh tega šolskega leta je bil malo slabši od lanskega. Zagreb ima 5152 srednješolcev in 3283 srednješolk, padlo je 597 dijakov in dijakin, izključenih pa jih je bilo 41. Tudi na zagrebskih srednjih šolah se je v tem šolskem letu zvišalo število dijakov.

ŠTEDLJIVOST V ZIMI LUTZ TOVARNA LUTZ PEČI, LJUBLJANA VII.

* Zveza monopolskih delavcev in delavk je imela v soboto in v nedeljo v Delavski zbornici v Beogradu svoj IV. kongres. Kongres se je bavil z novim pravilnikom o delu

v monopolskih delavnicah in ustanovah o meznem sistemu in o pokojninskem zavarovanju delavcev in delavk vseh monopolskih podjetij. Kongresa so se udeležili številni delegati iz Ljubljane, Zagreba, Sarajeva, Senja, Trogrina, Pilepe, Bitolja, Čačka, Sušaka, Niša, Novega Sada, Travnika in še iz nekaterih drugih krajev, kjer ima monopoliska uprava svoja podjetja.

Dobro zimski poročilo LUTZ TOVARNA LUTZ PEČI, LJUBLJANA VII.

x POROKA. Danes se poročita v Ljubljani doletelni načelnik braslovškega Sokola S. Tone Omladič iz znane nacionalne rodbine inglić, Pavla Narobetova, učiteljska iz Braslova. Novoporočenecema iskrene čestitke!

* Konec starega bjelovarskega lista. Na Vidov dan je izšla zadnja številka bjelovarskega tednika »Nezavisnost«, ki je trajal polnih 30 let. Ustanovitelj tega lista je bil bjelovarski tiskar in knjižar Lavoslav Weiss, njegov naslednik pa Filip Lipšič. V zadnji številki je bilo navedeno, da je list izgubil svoj pomen in da zato stoji za lokalne razmere popolnoma tečnik. »Bjelovarski vestnik«.

Radio in aparati za masiranje. Ditekcija pošte in telegrafa v Ljubljani razglasa: Zaradi pritožb radijskih naročnikov o radijskih motnjah, ki jih povzročajo nebliskirani visokofrekvenčni masirni aparati in zaradi pritožb pooblaščenih iskalcev radijskih motenj, da se ugotovljeni lastniki takih aparatov odrednemo blokiranju aparatov izkizajo iz izgovori, da so aparati pomankljivi, pokvarjeni, nerabni ali da aparatov ne uporabljajo, smo v smislu naredbe ministrstva od 21. junija 1935 odredili, da morajo izročiti lastniki takih aparatov te aparate pristojnim poštam v plombarstvo. Plombarne aparate bodo hranili lastniki pri sebi, pošte pa bodo od časa do časa pregledavale ali so plombe še nepoškodovane. V primerih, ko se bo ugotovilo, da se aparati kljub postavitvi kot prepovedani uporabljajo, se bo postopalo proti krivcem po določilih § 134 k. z.

ZA IZLETE
in potovanja
Španičevi kisti bomboni
v žepnih pušicah.

Volitve za jesen LUTZ TOVARNA LUTZ PEČI, LJUBLJANA VII.

* Uradna konferenca upraviteljev meščanskih šol dravske banovine bo v četrtek 4. t. m. ob 10. uri dopoldne v knjižnični dvorani banske uprave na Bleiweisovi cesti. Konferenca bo obravnavala pedagoško-didaktična, administrativna in gospodarska vprašanja, ki se tičejo naših meščanskih šol. V dravski banovini imamo sedaj 34 državne in osem zasebnih meščanskih šol, ki jih obiskuje nad 9000 učencev in učenk. Neodločeni: eestaneke vseh upraviteljev je v sredo, 3. t. m. ob 20. uri na vrtu restavracije »Zvezda«. Sekcija UNGŠ vabi vse upravitelje, da se tega sestanka kot uvida v kongresne deli zanesljivo udeležijo, dobrodošli pa so vsi tovaršiški nastavniki, ki ee mude že v Ljubljani. Pravitako sklikuje eestaneke delegatov za četrtek, 4. t. m. zvečer ob 8. na vrt restavracije »Zvezda«.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lišajev, vnetij itd. in jo ohladi čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred pošto.

* zavod za slepo deco v Kočevju se sprejmejo v začetku šolskega leta 1935/36 slepi otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov. Pogoj: da je otrok popolnoma ali toliko slep, da ni sposoben za obiskovanje normalne osnovne šole; izpolnjeno 6. leto starosti; primerna telesna in duševna zmoglost; od sprejema so brezplačno izključeni slaboumni, božjastni in gluhi otroci, potomci otroci, ki se neozdravljivo bolni ali imajo prehude telesne napake, z izvezto slepoto; gojenci katerih starši so zmogni plačevanja; morajo prispevati zavodu za oskrbo primerno preskrbovalno za katere višino določi banska uprava dravske banovine. Če je ubožstvo dokazano, banska uprava preskrbovalno lahko zniža ali pa popolnoma izpregleda. Gojenci doivajo vso oskrbo v zavodu; vendar jih pa morajo oni, ki so jih dolžni preživljati, oskrbeti z obleko, obuvalom in perilom. S seboj v zavod mo-

rajo primesti nastopne potrebščine, ki naj bodo v dobrem stanju in zamašene: dve vrhni obleki, klobuk ali čepico, zimsko suknjo (deklice zimski plašč), dva para čevljev, copate, štiri srajce, štiri spodnje hlače, štiri pare nogavic, šest žepnih robov, šestko za zobe, krtačo za obleko in čevlje in po možnosti dežnik. Prošnje za sprejem v zavod je vložiti pri upravi zavoda za slepo deco v Kočevju najkasneje do 30. julija. Prošnja je predložiti na stopne listine: rojstni in krstni list, domovnico, prijavni list za sprejem v zavod za slepe otroke, ki ga izpolni pristojni šolski, sreski ali banovinski zdravnik in pristojno šolsko upraviteljstvo; morebitno šolsko izpričevalo, če je obiskoval kakšno šolo, potrdilo o celiknih kozah, ubožno izpričevalo, ako so starši ubožni, potrdilo pritojnega davčnega urada o višini davkov, ki jih starši plačujejo; družinski izkaz, izdan od župnega urada. Prošnja je po členu 44. zakona o zaščiti dece in mladine kolka prosta, ako je ubožnost dokazana z ubožnim izpričevalom. Prav tako so dolžna pristojna oblastva po navedenem zakonu izdati vse potrebne priloge brezplačno in kolikor prosto.

Očala za solnce po Din 7.—

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

Proti potenju »BOROSAN« à Din 8.—

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

Sorela!! brezplačni vzorci!

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

* Pozor pred sleparskimi nabiralci prispevkov za Narodno odbrano in druge nacionalne organizacije. Centralni odbor Narodne odbrane v Beogradu je izdal opozorilo, v katerem je navedeno, da se po dravski banovini potikajo sleparji, ki se sklicujejo na centralni odbor Narodne odbrane in na druge nacionalne organizacije, zahtevajoč od odborov raznih društev, od trgovcev in privatnikov prispevke v nacionalne svrhe. Centralni odbor Narodne odbrane je v mnogih primerih že sam ugotovil sleparstvo ter opozarja vso javnost, naj od vseh zbiralcev vedno zahteva osebne legitimacije, izdane od centralnega odbora ter sleparje takoj izroči oblasti.

* Obidele obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna JOS. REICH.
* Eno srce — ena radenska!

* Združenje krojačev in krojačice za laski srez je imelo dne 23. junija v Zidanem mostu občni zbor, ki pa se ga je udeležilo od 121 članov in članic le 75. Da je tudi krojaški stan z gospodarsko krizo močno prizadet, se vidi najbolje iz tega, da je ostalo od 250 članov le še 121. V novi odbor so izvoljeni gg. Miloš Škerbinc iz Trbovelj kot načelnik, Deželak Franc pa kot podnačelnik; odborniki so: Jurman Ivan, Arnsšek Zvonko in Planinc Angela iz Trbovelj. Zbornicoa TOI v Ljubljani je na obnem zboru zastopal g. Zabkar, Okrožni odbor v Celju pa g. Merčun.

Iz Ljubljane

u— Pojasnilo evangelske cerkvene občine v Ljubljani. Prejeli smo: »Kakor so nam sporočili nekateri člani naše cerkvene občine, hodijo neznani ljudje po blšah in prodajajo verske letake in brošure, češ da so protestanti. Da ne bo nesporazuma, kakor da bi naša evangelska cerkev opravljala v času evharističnega kongresa nekakšno versko protipropagando, smatramo za potrebno, javno izjaviti: Evangelska cerkev v Ljubljani nima ničesar skupnega s temi ljudmi. O eksistenci teh ljudi sploh nismo ničesar vedeli. Tako početje nasprotuje v celoti našemu bistvu. Evangelski župnijski urad v Ljubljani.«

ZVOČNI KINO MOSTE

v ponedeljek ob 9 drama risknih junakov na severnem polu

ČELJUSKINCI

in vefilom o trpljenju prvih kristjanov

V ZNAMENJU KRIŽA

Pri vseh predstavah oba filma.

UMETNOSTNA RAZSTAVA v Jakopičevem paviljonu OBIŠČITE JO VSI!

Lepota in toplina LUTZ TOVARNA LUTZ PEČI, LJUBLJANA VII.

SOLNČNE OPEKLINE

zdravi najsigurneje KAMILA KREMA in olje. Za solnčenje neprekosljivo.

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Danes in za praznike kongresni film

TRNJEVA KRONA JEZUSA KRISTUSA
Življenje, smrt in vstajenje našega Odrašenika

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

u— Nagraditev najbolj pridnih učencev na ljubljanskih šolah. Prijeli smo: Na Vidov dan so se razdelila šolska izpričevala. Ob tej priliki so doživeli učenci ljubljanskih šol nepričakovano iznenadenje. Mestna knjižnica ljubljanska je namreč izročila šolskim vodstvom za vsakega najboljšega učenca, odnosno učenko v razredu okusno opremljeno hranilno knjižico z vlogo 50. Din, ki so naslovljencu izplača ob polnoletnosti.

Knjižice so razdelili odlikovancem ravnatelji in razredniki z nagovori, v katerih so poudarjali, da Mest. hranilnica ljubljanska s to knjižico in vlogo nagrada pridnost in marljivost učencev ter jih posebej opozarja na važnost varčevanja. Delo in varčnost sta osnova blagostanja posameznika, sta pa tudi osnova gospodarskega razvoja, napredka in svobode naroda. Zato je potrebno, da se že mladina navaja k pridnemu delu in smotrnemu varčevanju. Kako se more z majhnimi, vstrajati prihranki nabirati v teku let velika svota, kaže razpredelnica na predzadnji strani knjižice. Vloga, ki je dar Mestne hranilnice ljubljanske, naj tvori začetek varčevanja. Obdarovanci naj si po svojih močeh prizadevajo, da bodo te vloge z novimi dohodkami raste, da bodo nekoč, ko bodo nastopili resno pot življenja, imeli že svojo lastno denarno pomoč. Zlate knjižice naj jim bodo trajen spomin na njihovo šolsko dobo kot priznanje pridnosti, obenem pa naj jih vedno opominjajo, da šele prihranki tisocev in desetisocev dobrih in velikih vlagateljev omogočajo, da se dobijo denarna sredstva, ki služijo kot posojila za izvedbo gospodarskih načrtov in prid posameznikom in v prid splošnosti. Zbiranje narodnih prihrankov je dolžnost vsakega državljanca, zakaj le z njihovo pomočjo se bo Jugoslavija tudi gospodarsko osamosvojila.

Dr. Hribar France

v Seonici v juliju neordinira

u— Enodnevno potovanje v Benetke priredi »Putnik« v nedeljo 7. t. m. z motorno preloceansko ladjo »Neptunia«. Vožnja Ljubljana — Trst — Benetke 230 Din. Prijave se zaključijo v sredo 3. t. m. pri »Putniku«. Fotografije potrebne.

u— Sokol II. vabi svoje člane in članice, da se udeležijo pogreba sestre Mire Zupančičeve.

u— Gospodarska zadruga poštnih nameščenecv v Ljubljani obvešča članstvo, da se je preselila v nove prostore v Poštnem domu na Tyrševi cesti.

u— Zenska in moška podružnica Cirila in Metoda vabi vse svoje člane, da se udeležijo pogreba svoje neumorne odboornice Mire Zupančičeve.

u— Predavanje o vkuhanju sadja in cvetja bo v ponedeljek 1. t. m. ob 16. v prostorih Zveze gospodinj na Bregu št. 88.

u— Preproge — perzijske bo prevzemal v strokovnjaško popravilo 1. julija v hotelu Struželj poverjenik in specialist banovinske tkalnice preprog v Sarajevu. Naslovi naj se pustijo pri vratarju.

u— Shranjevanje čolnov čez poletje in zimo sprejema kopališče na Ljubljani. Telefon 29-89.

u— Pes, črn jazbecar, se je izgubil v petek dopoldne na Gosposvetski cesti. Ima znamko »Litija«. Oddati ga je proti visoki nagradi arh. Ledlu, Gosposvetska 4.

plastiki L. Dolinarja. Ob koncu pravi: »France Gorše, Tine Kos in France Kralj s velikom ljubavlju očividno neguju jednu skulpturo koja nas nije mogla uveriti da je prava i iskrena. Ali Dana Pajnić ima mnogo smisla za jednostavnu, dekorativnu, šta više stilsku skulpturu.«

Odrska prireditelj Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v nemščini. Dramatizacija Cankarjeve novele »Hlapec Jernej« in njegova pravica, ki jo je priredil Ferdo Delak, je pravkar izšla v nemškem prevodu z ilustracijami Ljubivoja Ravnikarja. O Delakovem zanimivem poskusu, da prikaže miselno in socialno vsebino Cankarjeve novele v obliki »kolektivne drame«, je bila pri nas beseda že ob priliki uprizoritve odnosno izida slovenskega besedila. Nemški prevod bo nemara odprl »Hlapcu Jerneju« pot na tuje odre. S tem v zvezi je omeniti, da je Cankarjevo novelo dramatsko odela M. Skrbinek, v esperantu jo je po svoje predelal dr. Stefančič, poleg tega je bila uporabljena v nemščini kot operni tekst.

Študio o Pavlu Valéryju priobčuje »Srpski književni glasnik« z dne 16. junija iz peresa I. Goleniščeva Kutuzova.

Dnevnik bratov Goncourtjev je po dolgem čakanju vendarle prišel izhajati. Pri Flammarionu in Fasquelleu sta pravkar izšli pod naslovom »Le Journal des Goncourt« prvi dve knjigi, ki obsegata obdobje 1851 do 1865. Dolej še celotno neobjavljeno dnevnik smatrajo poznavalci že dolgo za enega najpomembnejših dokumentov. Posebno važen je za razdobje naturalizma v francoski literaturi. V njem so zabeleženi tudi mnoge intimnosti iz življenja vodilnih pisateljev tega kroga. Izdaja je opremljena s pogovorom Luciena Descavesa.

KULTURNI PREGLED

Roland Dorgèes, »Leseni križi«

Ker je med rusko japonsko vojno leta 1905. ruski pisatelj Leonid Andrejev spisal svoje delo »Rdeči smeh«, je bil ves svet pretresen čitanju te pretresljive zgodbe iz vojnega življenja, nihčepa ninitilutit, da bo že prej ko v desetih letih skoraj vso Evropo zajel baš tak in še hušji pošastni rdeči smeh. Pisateljja Leonida Andrejeva, ruskega slikarja Vereščagina, kakor prej nemškega pisateljico Berto Suttnerjevo in še mnoge druge opisovalce in slikarje vojnih grozot svet tedaj nač ni mogel razumeti. Smatral jih je za idejne propagatorje miru, ki so zaradi propagande zajeli le nekaj iz sporov med narodi in državmi, ki jih imenujemo vojna.

Po strašnem svetovnem klanju pa so zavzeli opisovalci in slikarji vojnih dogodkov ne samo v umetnosti, temveč tudi v vsej človeški družbi drugo, veliko pomembnejše mesto. Toliškega gorja je kriva človeška pozabljenost, umetnik, ki prikaže s svojim delom pravo sliko vojne strahote, pa je ustvaritelj nemiljivega, vedno zgovorne spomenika in njegovo delo je tako največja opora mirovnih stremeljenj.

V francoski književnosti je poleg Barbusses največji v tem pogledu pisatelj Roland Dorgèes in njegovo delo »Leseni križi« si je s svojo realnostjo ravno tako kakor Barbusses »Ogenj« v kratkem osvojilo ves svet. V prvi vrsti pa seveda vse one, ki so sami, preživeli grozote vojne, in pa one, ki razumejo, koliko pomeni mir za vse človeštvo. O svojem delu je pisatelj med dru-

gim povedal tudi tole:

»To ni roman, to niso stvari, ki sem jih videl: to je nekaka preustvarjena resničnost. Čemu bi poročal o tisoč resničnih dogodkih, ko pa se čutim sposobnega, da si izmislim enega, ki vse vsebuje? Čemu bi kopal, ko pa lahko sam rodim? Moja duša, moje misli, moje meso, vse je bilo polno vojne. Trebalo mi je samo misliti.«

Robata resničnost življenja po jarkih, kakršno je bilo zares, brez olepšavanja, brez napačne in zlagane tenkočutnosti se nam razgrinja v tem delu. Kakor mnogi drugi pisatelji, ki so pravilno zajeli vojne dogodke, tako je tudi Roland Dorgèes na pravil za središče svojega romana najmanjšo vojaško enotico: desetnijo ter z njeni člani pokazal frontnega vojaka. Frontni vojak je povsod enak, med ohašniki in med »sovrážniki«. Pisatelj nam mojstrsko navno navdušen, kaj kmalu stregnjen, ved prikazuje, kako je bil frontni vojak sprva navno navdušen, ka jkmalu stregnjen, vedno pa najhušji nasprotnik vseh onih, ki jim je vojna koristila brez vsake nevarnosti za življenje.

»Leseni križi« so že leta 1919. prejeli literarno nagrado »Prir femina« in kmalu so bili prevedeni v razne jezike. Kažejo se tudi v filmih. Slovenski prevod je izdala letos Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, prevod pa je z vse skrbnostjo oskrbel ga. Ivanka Klemenčičeva. V prevodu so le nekatere hibe, ki imajo svoj vzrok pa le v tem, da je potrebno tudi pri prevajanju vojnih zgodb imeti nekaj lastnega doživljanja. V primeru bodi navedeno le to, da skupni strelci nikakor ne ustrezajo vsem frontnim

vojakom dobro znani topniški ali pehotni salvi, ali pa, da se na primer zakopi, zaklini in kaverne ne dajo izraziti s »stanišcem«. — tg.

Jugoslavenski album. — Jugoslawisches Album. — Pod tem naslovom je znana dunajska glasbena založba, ki je že dolej mnogo pripomogla k objavljenju jugoslovanskih sklad, izdala zvezek kompozicij za klavir, ki jih je uredil že se ne motim naš zagrebski kolega g. Ziga Hirscher. V tem zvezku, ki je izdan v običajnem formatu in opremi Universal-Editon pod številko 10250, so zastopani trije skladatelji, in sicer Ziga Hirscher, Božidar Kunc in Boris Papandopulo. Prvi s trodelno sonatino, drugi z improvizacijo na narodno pesem, tretji pa s kolom. Medtem ko se Hirscher le redko poslužuje folklorističnih teženj, dasi ne zametava orientalsko barvnih postopov (gl. Intermezzi), se stavlja oba druga na zavedno jugoslovansko (v tem slučaju hrvatsko) stilistično uporablja narodno melismatiko, pa tudi karakteristično popularno oblikovanje (bolj ali manj enakomerno periodično). Posebno v dinamični se izraža primarnost nastrojenja, saj kar mgoli kontrastov in izrazov neugnanne moči (sf, sfiff, martellato itd.). Razlikovanje med »sf« in »sfiff« se mi zdi pač nekoliko lužno. Vse tri skladbe so spretno napisane za klavir, najbolj efektne poslednja. Hirscherjeva sonatina je intimnega značaja in tehnično ne pretežavna. S Kuncovo fakturo se ne morem prav prijazniiti; izraža sicer odličnega pianista, ki na vsakem mestu odgovarja za zvočnost napisanega, toda karakteristika skladbe je nekam neodločna in ne teče vedno enako gladko, pač pa se mi zdi, da si nekajkrat pomaga z efektnimi pasadžami brez globlje notranjosti. Papandopulo je bolj bleščeč,

barvit in ritmično markanten. Njegovo Kolo bi kot koncertna točka — morda tudi kakolična — dosegla nedvomno vžigajoč uspeh. Vspricho dejstva, da se jugoslovanske knjigotritvo doslej še ni povzpelo preko izdajanja drobnejših pesmi in da so vsi drugi poskusi izdajanja propadli iz raznih vzrokov, je treba zanimanje Universal-Editon za našo glasbeno produkcijo kar najtopeje pozdraviti, saj s tem odpira naši produktivni umetnosti pot v svet, ki je domače izdanje tako ne bi moglo. Naj sledijo ocenjenemu albumu še nadaljnji, v katerih naj pridejo do besede tudi slovenski in srbski skladatelji!

L. M. S.

Beograjski glas o naših slikarjih. Znani beograjski slikar in umetnostni kritik Branko Popović obravnava v zadnjih dveh številkah »Srpskega književnega glasnika« jugoslovansko umetnostno razstavo v Beogradu in se pri tem dotika nekaterih naših slikarjev. Tako piše o slikah g. A. Kosa, da se je s svojimi tremi slikami prestavil »kao slikar dobra zanata i tehničke inventivnosti.« »Groždice« je i tonški zanimljivo rešeno. Druge dve slike su suviše uznemirene oštine kontrastima svetlo tamnim.« O Francetu Kralju pravi: »France Kralj je slikar ustvarjenih sposobnosti. On je u viših mahova dao dela znanih grafičnih vrednosti. On ima i izvesno osećanje stila, dao i smisla za dekorativno. Ali on greši što se uporno povrća na rešavanje čisto slikarskih problema koji mu ne leže.« Maksim Sedej je »svoje neumijne slikovne sklonosti razvio u jednom nežnom, delikatnom akcentu. Stoga njegove slike nisu sugestivne i pored toga što su prijatne.« O sliki Olafa Globočnika sodi, da je »zanimljiva obzirom na dosadašnji razvitak ovoga slikara žive matice. Slike Matije Jamske kažejo »zanorenost njihovog autorsk.« Kritič omenja dve

Iz Maribora

a— Banski svetnik I. Poljanec je umrl. Nenadno je preminil upok. banki svetnik in bivši sreski načelnik za Maribor, desni breg, g. Ivan Poljanec. Za časa svojega svoječasnega službovanja v Mariboru si je pridobil veliko prijateljev. Pokopali ga bodo v torek 2. t. m. popoldne. Zalutojtim naše iskreno sožalje!

a— Smrt vrliga moža. Na Tezmem je umrl upokojeni policijski agent Jožef Čotič. Ravniki je bil vse svoje življenje zaveden nacionalist in je svoje otroke vzgojil v strogo narodnem in sokolskem duhu. Po svojem značaju je bil dobitna, da malo takšnih. Zalutojtim naše toplo sožitje!

a— Zborovanje tekstilnega delavstva je bilo v nedeljo dopoldne v dvorani OUZD. Obravnava so se perca vprašanja življenjskih interesov mariborskega tekstilnega delavstva.

a— Smrtina nesreča se je pripetila v Cigonci pri Slov. Bistrici. 60 letni posestnik Matija Golob je vozil kamele iz bližnjega kamnoloma. Nenadoma je zgremel z voza orjaški kamen, ki je pokopal pod seboj Goloba z zlomljenim prsnim košem. Golob je kmalu za tem podlegel smrtonosnim poškodbam.

a— Prva letošnja žrtev Drave pri kopanju je postal devetletni sin posestnika Ignacij Hanuš iz Dolgoš. Brez vednosti staršev se je šel kopat v dravski rokav na dogoški strani. Ker ga ni bilo domov, so ga šli iskat. Našli so njegovo obleko ob nabrežju, o fantu samem ni bilo nobene sledi. Vešči plavalci so ga šli iskat in so ga končno našli dva metra globoko na dnu Drave. Ignacija Hanuša so večeraj pokopali na pokopališču v Brezju.

a— Usoden padec s hleva. 42 letni posestnik in mehanik Ivan Vudler iz Meljske ceste 55 je šel po krmo na podstrešje hleva. Pri tem je po nesrečnem naključju padel s hleva in oblezel nezavesten na tleh. S težkimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

a— Mrtvec na cesti. V petek zjutraj so našli na poti med Bocom in Selnicom ob Dravi truplo 50 letnega kočarja Jožeta Poljanca. Sodna komisija je dognala, da je Poljanec umrl na posledični udarce s sekira, ki mu ga je prizadel še neznan storilec. Nadalje se je ugotovilo, da je pokojni Poljanec še po izvršenem napadu šel kakšnih 700 metrov po omenjeni cesti, nakar se je radi izkrivitve zgrudil. V bližini trupa sta se našli dve sekiri. Tudi je mogoče sklepati, da se je zločin izvršil najbrže že v noči od četrtka na petek. Zanimivo je, da je pokojnikov brat izgubil let je za njim zmanjkala vsaka sled.

a— Velik vlom se je izvršil v noči na nedeljo v pisarni zdraviliške uprave v Rozaski Stolini. Vlomilci so odnesli iz navrtane blagajne okoli 80.000 dinarjev. O tem je bila obveščena tudi mariborska policija ter se je danes dopoldne podal na mesto vloga policijski daktiloskop Groblin.

a— Črna maska zmaga. Na unionskem botišču se je pojavila črna maska in potlačila doslej na lopatice že tri borce. V soboto zvečer je bil spoprijem med črno masko in kraljem dvojnega nelsona Šerbinom. Borba je bilo zelo napeta, ni pa prinesla v poteku treh kol nikakšne odločitve. Ljuta in dolgotrajna, toda ne ravno preveč zanimiva, je bila borba med Jugoslovenom Janešem in Markovičem. Končala se je v 47. minuti z Janešovo zmago. Sledil je odločilni spoprijem med Bolgarom Beličem in Nemcem Auderschem. Ker do policijske ure ni prišlo do odločitve, se je borba prekinila. Francoski črnc Kid Caney je radi petih porazov, ki jih je doživel, moral odpotovati.

Iz Celja

a— Razstave obrtnih nadaljevalnih šol b poseben oddelek na obrtni razstavi v Celju, ki bo od 4. do 18. avgusta. Da bo slika popolnejša, bodo poleg risb izgotovljeni izdelki, ki bodo pokazali spretnost in pridnost učencev v praksi. Zat se prosijo vsi gospodje mojstri, da bi dali svojim vajencem priložnost, izdelati k risbam pripadajoče predmete. Saj bo imel korist tudi mojster. Uspeh vajenca bo obenem uspeh mojstra.

Iz Škofje Loke

š— Občinski proračun Škofje Loke je banska uprava zdaj potrdila in bo imeli 1250 odstotno doklado na državne neposredne davke. Zaradi znižanja doklad se bodo pobirale od 1. julija dalje trošarine v višini, kakor je bil občinski odbor že sklenil.

š— Število otrok narasla. Ob otvoritvi meščanske šole v Škofji Loki se je pričakovalo, da bo število otrok v višjih razredih narodne šole tako padlo, da bo treba razrede zapreti. Čas pa je pokazal prav obratno. Medtem ko so vsi razredi na meščanski šoli dobro zasedeni, je tudi otrok na narodni šoli toliko, da ni niti misliti na zatvoritev, saj bo število otrok z novim šolskim letom naraslo od 444 na 483.

š— Seja občinskega odbora je bila v sredo. Najprej so prišli na vrsto mesarji, ki so bili na sejo povabljeni. Sklenjeno je bilo soglasno, da je vsak zakol živine v področju mestne občine doma zabranjen, ker je a to klavnic na drugi strani pa se bo tudi gledalo, da se meso iz okolice ne bo hotopilo v mesto. Vsak prodajalec mora imeti ogledni list in plačano trošarino. Prestopki se bodo kaznovali z odvzemu mesa in posebnimi kaznimi. Mestni trg dobi bencinsko črpalno. V cestni odsek so bili izvoljeni g. Savnik, Zebre in Zontar. Občinski uslužbenec ostanejo v službi tudi v bodoče pod istim pogoji kakor doslej. Obravnava se je tudi vprašanje kompetence glede izdajanja gradbenih dovoljenj, ki pripada pri nas, ker se Škofja Loka turistično in turizmo-prometni kraj, občupravnemu oblastvu. Govorilo se je tudi o prilagoditvi javnih lokalov zahtevam, ki jih prepušča letovišna čaršava ob Škofje Loke. Občinski odbor je nadalje odobril več prekrškovnih postavk iz proračuna občinskega sklada, nato pa je prišel spet v razgovor škroplni avto, ki pa ga bo nadomestil kar sod. Občina namreč ne more do denarja, pravi pa je

zlo, ki ga je treba udušiti. Živnorojski selekcijski zadrugi se je dovolila podpora za dva bika.

Iz Litije

i— Nov gasilski dom v Sp. Hotiču pri Litiji. Če te zanese pot iz Litije po prijazni dolinici ob Savi navzgor proti Ljubljani, te pozdravi pri križišču banovinskih cest v Sp. Hotiču prijazna nova stavba, gasilski dom vrlih hotičskih gasilcev. Dasi gasilski četa v Hotiču ni imela na razpolago dovolj denarnih sredstev, vendar si je vsled agilnosti svojega starešinstva osobito pa šolskega upravitelja Frana Riglerja, ki je daroval potrebno opeko, postavila nov dom, ki je v ponos vsemu Ho

Iz Hrastnika

h— Letno kopališče se je začelo graditi. Dolgoletne želje Hrastničanov se izpolnjujejo na pobudo krajevnega odbora protituberkulozne lige z agilnim predsednikom g. Zelinkom na čelu. Kopališče bo morda gotovo že v začetku avgusta. Bazen bo dolg 25 m in širok 11 m. Z nasveti sodelujeta pri gradbi gg. inž. Bloudek in inž. Kasal. Gradi podjetje Ročak iz Trbovelj.

h— Gradba cerkve. Hudo brezposelnost bo gotovo tudi omilila gradba cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku. Moderna cerkev se namerava še letos graditi. Dne 7. julija se bo blagoslovilo stavišče. Blagoslovitev bo izvršil stolni kanonik iz Maribora g. dr. Vrabar.

h— Razstava risarskih in pismenih izdelkov obrtne nadaljevalne šole v Hrastniku združena z razstavo obrtnih izdelkov na ših mojstrov, pomočnikov in vajencev bo v nedeljo 7. julija v deški šoli v Hrastniku.

Iz Trbovelj

l— Nesrečen nadev s kolesa. Ko se je prošil torek vračal kasno zvečer tukajšnji stavenik g. Ročak domov, je pred pekarno g. Kocijana tako nesrečno padel s svojega kolesa, da si je zlomil nogo ter obležal na cesti. Kmalu nato sta prišla mimo dva neznanca, katera je poprosil pomoči, toda odšla sta mimo, ne da bi se zmenila zanj. Šele po daljšem klicanju se mu je posrečilo zbuditi pekarskega mojstra g. Kocijana, ki je nemudoma prihitel ponorečeno na pomoč. S pomočjo v bližini stanujočih čevljarjskih pomočnikov so potem naložili g. Ročaka na otomano in ga odnesli v bližnjo bolnico, kjer mu je nudi prvo pomoč g. dr. Jenšterle.

Iz Novega mesta

n— Državna meščanska šola Janeza Trdine. Ministerstvo za prosveto je izdalo odlok, da sme novomeška meščanska šola nositi častni naziv po pisatelju Janezu Trdini. To je poleg preimenovanja najvišjega vrha naših Gorjancev, Sv. Jere, l. 1923. v Trdinov vrh že druga počastitev spomina Janeza Trdine.

n— Dotok gimnazijskega narasla. Iz podeželja. V prvi gimnazijski razred tukajšnje realne gimnazije so vpisovali 25. in 26. t. m. K sprejemnim ispitom se je prijavilo 118 učencev in učenk, ki so skoro vsi napravili izpit.

n— Dotok gimnazijskega narasla. Iz podeželja. V prvi gimnazijski razred tukajšnje realne gimnazije so vpisovali 25. in 26. t. m. K sprejemnim ispitom se je prijavilo 118 učencev in učenk, ki so skoro vsi napravili izpit.

Iz Ljutomera

lj— Dijaški koncert. Agilni domači dijači bodo 6. julija zvečer nastopili v Straserjevi dvorani z različni glasbenimi točkami in sicer pod okriljem sreskega odbora R. K. Rdečega križa in v njegovo korist. Odbor pričakuje obilnega obiska.

Iz Ptuja

j— Zgradba ceste Zavre — Turški vrh se bliža koncu. Gradba bodoče banovinske ceste Zavre — Turški vrh se je začela leta 1931, še na pobudo takratnega okrajnega zastopa v Ptuj. Stroški so bili preračunani na okroglo poldrugi milijon dinarjev. Gradba pa se je zaradi nezadostnih denarnih sredstev zavlekla do danes. Sreski cestni odbor je moral še lani odkupiti poslopje posestnika Levaniča, ker je bila cesta trajna preko njegovega posestva. Na gradbi je bilo stalno zaposlenih 50 do 70 delavcev — najsiromošnejših okoličanov iz Haloz. K gradbenim stroškom sta doslej prispevala tudi banska uprava 100.000 Din in sreski odbor 182.000 Din. Razen tega se je k gradbi še prispevalo iz državnega sklada za javna dela 38.000 Din in iz banovinskega sklada za javna dela 48.000 Din. Mnogo se je prispevalo tudi iz bednostnega sklada. Cesta teče v serpentinah skozi vinograde. Upati je, da bo cesta na teritoriji dravske banovine zgrajena do jeseni.

Dvojni umor pri Dobravcih pojasnjen

Gradac v Beli Krajini, 29. junija. Preiskava o grozovitom umoru Jožeta Kožarja in njegove žene Terezije v Dobravcih se pri novomeškem sodišču polagoma zaključuje. Izkazalo se je, da je bil utemeljen sum orožnikov, ki so pri pogrebu obeh ravniki aretirali sumljivo se obnašajočega železniškega čuvaja Antona Pavčiča v čuvanih št. 33 ob progi med Gradacem in Dobravci. Kljub vsej njegovi zakrčenosti se je sum krog njega vedno bolj ožil po izpovedi njegove žene orožnikom v Gradcu pa bo umor vsak čas popolnoma pojasnjen.

Naše ljudstvo se je zaradi grozovitega umora skoro že pomirilo. Kako priljubljeno

na sta bila umorjenca, priča, da sta njuna sveža grobova vsa v cvetju, ki ga prinašajo vsak dan svežega. Pričakujemo, da bodo truplo ponovno ekshumirali, da doženejo še neke podrobnosti, ki jih preiskava še ni razjasnila.

Sport

(Seja p. o. 26. junija 1935.)

V nedeljo 30. junija se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igrišče Slovana ob 18., Grafika: Mars. Službojoči odbornik g. Vrhovnik. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Igrišče Reke ob 18., Reka: Sloga, službojoči odbornik g. Kačar, vsak klub mora postaviti po pet rediteljev. Igrišče Mladike ob 18., Mladika: Slovan, službojoči odbornik g. Kosirnik, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Mladika se obvešča, da se tekma preloži le v sporazumu s Slovanom. V Mariboru igrišče Svobode ob 18., Svoboda: Ilirija. Službojoči odbornik g. Ilvar. V Zagorju igrišče Zagorja ob 18., Zagorje: Hrastnik, službojoči odbornik g. Guna. Prvenstvena tekma Disk: Korotan, Kranj določena za 30. junij v Domžalah se sporazumno preloži na 7. julij. Za ta dan določena obvezna tekma Disk: Domžale se preloži na 14. julij. Vzame se na znanje izjava Čakovačkega SK, da ne bo nastopil na prvenstveni tekmi proti Hermesu 30. junija v Ljubljani. Tekma se verificira s 3:0 za Hermes. Odobrijo se prijateljske tekme: Kovinar: Svoboda, Ljubljana 29. junija na Jesenicah, Ptuj: Viktorija, Ivanec 30. junija v Ivancu, Atletik SK: Železničar 30. junija v Celju, Korotan, Kranj: Hermes 30. junija v Kranju. Naknadno se odobri odigranje prijateljskih tekem: Korotan, Kranj: Svoboda, Tržič 23. junija v Kranju, Bratstvo: Hermes 20. junija na Jesenicah, Bratstvo: Primorje 23. junija na Jesenicah, Domžale: Mladika 20. junija v Domžalah, Radovljica: Kovinar 23. junija v Radovljici, Hrastnik: Retje 23. junija v Hrastniku.

Verificirajo se s pravom nastopa 6. julija 1935. za Svobodo, Maribor: Kaiser Adolf, za Krški SK: Kerin Adolf, za Jadran: Jesenko Danijel; s pravom nastopa 6. julija za mednarodne, 26. septembra za prijateljske 27. decembra za prvenstvene tekme se verificirajo za Jadran: Zorman Franc, za Čakovački SK: Ištvanovič Florijan, za Primorje: Stopar Marjan, za Reko: Živanovič Svetozar.

Pozivajo se klubi, da pošljejo do prihodnje seje izkaznice z odjavnicami za igralce, in sicer Slavija, Ljubljana za Stopar Marjana, Gradjanski SK Čakovec za Ištvanoviča Florijana, Ilirija za Zorman Franc, Domžale za Jesenko Danijela. Popravlja se verifikacija igralca Ledinec Franc za Svobodo, Maribor objavljena v službenih objavah 5. junija, ki se pravilno glasi Ledinec Stanko.

Pozivata se Čakovečki SK in Slovan, da takoj dostavita LNP izkaznici z odjavo in javita eventualne zadržke za igralca Vadaž Ladislava in Vasiljevič Borivoja, ki se prijavljata za drug klub v ONP Osijek.

Suspendira se do nadaljnjega igralec Felle Karel Primorje, dokler ne poravnava vseh obveznosti napram prejšnjemu klubu Korotan, Ljubljana.

Upravnemu odboru se predajo: Jadran, ker ni postavil rediteljev pri prvenstveni tekmi Jadran: Korotan 20. junija v Ljubljani.

Upravnemu odboru se predajo: Jadran, stavi moštva poleg primkov še imen igralcev pri tekmah Maribor: Čakovečki SK mlad. 23. junija v Mariboru in Gradjanski SK: Čakovečki SK 16. junija v Čakovcu.

Kazenskemu odboru se predajo igralci: Orehek Franc, Aljančič Oto, oba Mladika in Ramovž Drago, Mladika, vsi zaradi prestopkov na prvenstveni tekmi Mladika: Slavija 23. junija v Ljubljani, Keravec Peter, Marchiotti Viktor in Bunc Rudolf, vsi Slovan, zaradi prestopkov na prvenstveni tekmi Svoboda: Slovan 23. junija v Ljubljani. Detičič Fric, Rapid in Reibenshuh Ivan, Maribor, oba zaradi prestopka na prvenstveni tekmi Rapid, Maribor, rez. 20. jun. v Mariboru, Jug Franc, Ilirija zaradi prestopka na prijateljski tekmi Primorje: Ilirija 20. junija v Ljubljani, Janežič Karel, Atletik SK in Tkalič Hinko, Olimp, oba zaradi prestopka na pokalni tekmi Olimp: Atletik SK 16. junija v Celju, in s takojšnjim suspenzom Seifert Oskar, Rapid in Priveršek Anton, Maribor, oba zaradi prestopkov na prvenstveni tekmi Rapid: Maribor 22. junija v Mariboru.

SO. LNP. se predša ss. Bizjak zaradi prepozne oddaje sodniških poročil o prijateljskih tekmah Svoboda: Maribor in Rapid: Svoboda, odigranih 9. in 10. junija v Mariboru. SO. se odstopi tudi poročilo ss. g. Jordana o reprezentančni tekmi A-B za olimpijski fond 16. junija v Ljubljani.

Sodniško poročilo ss. g. Webleta o prijateljski tekmi Celje: teamu zagrebškega Merkurja se odstopi ZNP.

Vzamejo se na znanje dopisi: Mure, Murska Sobotna, od 24. junija, Kovinaja, Jesenice od 22. junija, Slavije, Ljubljana, od 22. junija, Ilirije, Ljubljana od 18. junija, Zalog od 19. junija, Lendava od 17. junija, Domžale od 19. junija, Svobode, Maribor od 22. junija, Dobrne, Trbovlje od 20. junija, zapisnika O.O. Trbovlje od 17. in 24. junija, brezlova Lendave od 21. junija in poročila službojočih odbornikov gg. Buljeviča, Logarja Bastiča in Škerlja.

Protest Dobrne Trbovlje proti verificirani prvenstveni tekmi Dobrna: Zagorje, odigrani 2. junija v Zagorju, se odstopi SO pri LNP v izjavo.

Poziva se Mladika, da poravnava Grafiki znesek Din 94, nastal vsled deficita pri prijateljski tekmi Grafika: Mladika 10. ju

Zdaj ti bom pa še nekaj pokazala—

vendar moraš pri tem zapreti oči."

„Saj vendar ne morem gledati z ušesi ali pa z nosom! Sicer pa počakaj malo, ta vonj poznam, spominja me na poletje, na mlad smrekov gozd — zares čudovito. Pa menda ni...“

„Vidiš, celo z zaprtimi očmi si uganila — to je moje perilo, na katero sem tako ponosna. Prijeten vonj ima od Schichtovega terpeninovnega mila. Odkar perem s tem milom, je perilo vedno prekrasno in lepo dišeče.“

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

... in za namakanje Zenska hvala

ja v roku 14 dni. Dopis Ilirije od 25. junija se odstopi O.O. Maribor.

Verificirajo se prvenstvene tekme: Reka: Svoboda 7.0, Slovan: Slavija 2:1, Sloga: Mars 0:0, Železničar: Svoboda 3:1, Ilirija: Čakovečki SK 3:2, Železničar: Celje 4:1, Ilirija: Hermes 3:2, Dobrna: Zagorje 3:3, Korotan: Disk 70. Tajnik II.

Nova uprava v table teniškem savezu. V zvezi s svetovnim prvenstvom v table tennisu, ki bo pričetkom marca prihodnjega leta v Zagrebu, je prišlo v vodstvu jugoslovenskega table teniškega saveza do številnih in značajnih izprememb. Kakor znano, so bili posebno slovenski klubi že dolgo nezadovoljni z delom stare uprave, ki je bila v mnogem kriva, da je interes za to sportno panogo v naši državi v poslednjem

debe opozoril na pravilno dihanje, kaj šele, da bi jih dihanje sploh učil. Zato pa poznamo pri nas še vedno zasoplenost med hojo ali med tekom. Je pa lahko čisto neznan pojav, ako se človek podvrže kratkemu, sistematičnemu treningu praktične gimnastike.

Nobena kretnja, če je popolnoma pravilno izvedena, ne sme utruditi. Stopnja utrujenosti je odvisna od delazmožnosti mišic in od sposobnosti notranjih organov. Vse to pa se z redno smotno gimnastiko utrjuje in krepi.

Pozimi na vodi (dresanje, smučanje), poleti pa v vodi in ob njej (plavanje, solnčenje in gimnastika). Priroda je sama poskrbela za najboljše orodje. Kaj pomaga človeku v leto na drugo in vsemogoče umetniško na najrazličnejšem orodju, če si pa ne zna pomagati preko jarka ali plota, če se pa na solnčenem obrežju Save ali Ljubljanice dolgočas, poležava in se obrača kakor naravnih zvezek v peščaku, ali pa čita in čita, da mu oči izstopijo.

Brezorodna talna telovadba, to je ono, kar je narodu potrebno. Orodje pri tej gimnastiki so telo, tla, prvi kamen, prvi palica, prvi jarek itd. To orodje je poceni in povsod ga je dovolj. Telovadnica pod milim nebom je pa ideal vseh arhitektonskih prizadevanj o higijenskih telovadnicah.

Naše slike kažejo prijetne prizore iz talne telovadbe, katere osnova je najprirodnejše gibanje telesa. Hoja, tek, skloni, skoki, lovljenje ravnotežja, kolozi, mostovi, premeti, metanje kamnov in palic, skratka prilagoditev telesa zakonom fizike. Praktična gimnastika naj nam pomaga obvladati telo v vsakem položaju, nauči nas naj premagati telesne upore s smehom in obrazu, brez vsakega pošastnega spekovanja, ki ga vidimo na raznih sportnih posnetkih in ki zapuščata pri najpotrebnejših plasteh naroda mišljenje, da je sport naporna in neprijetna stvar.

Telovadba pri kopanju naj bo ljudska telesnokulturna univerza. Tam naj ljudje dobe temeljne sportne izobrazbe. Spoznavajo naj, da je telovadba prekrasna reč, ker človeka okreni in ga osvabi v dobro voljo. S tem se poveča delazmožnost kakor tudi volja do dela, zakaj zdrav in spreten človek je vedno dobro razpoložen!

Tlikanj oznanjajo vsakdanjo intruzijo telovadbo. Ilustracije objavljajo slike filmskih zvezd, ki opravljajo intruzijo gimnastiko v t. v. ceatem arzenaju najdražjega orodja. In ljudje mislijo, dr brez orodja ni telovadbe. Čemu to? Toliko imamo dobrih telovadcev, ki bi lahko naučili narod v ljudski telovadni univerzi v kopališčih in na odprtih plazah zdrave talne telovadbe, katere ne zahteva nobenega posebnega orodja in prostora.

Uprave naših kopališč naj preskrbe kopalec take trenerje, da se na eni strani odolže narodu ker mu nujno zabave, na drugi strani pa koristijo sebi, ker s tem pritegnejo ljudi v svoja kopališča.

Kdaj bomo slišali o prvem takim gimnastičnem tečaju?

Iva Zor.

Zrak

in

NIVEA

potemnjujeta kožo, dajeta ji naraven, enoličen in zdrav izgled. Zakaj jo torej umetno barvati?

Nivea pospešuje tvorbo pigmenta v koži, a od njega zavisi njena lepa sveža barva, večja odpornost in elastičnost.

času tako močno padel. To nezadovoljstvo pa se je razširilo tudi na ostale klube v državi, radi česar je bila nedavno sklicana v Zagrebu izredna glavna skupščina, ki je izvolila z 12:1 glasu naslednjo novo upravo JTTS: predsednik dr. A. Gastič; podpredsedniki J. Stepanovič, dr. S. Deutsch, prof. dr. T. Bajec; tajnik R. Kalda in J. Bjelen; blagajnik N. Dembič; tehnični referent N. ožan; odborniki S. Weiler, E. Nagy, K. Heger, A. Kratki, V. Jovanovič, B. Zornada; revizorji: S. Huič, M. Mlinarič in N. Brahm. Novo upravo čakajo velike in težke naloge na polju table teniškega sporta, predvsem pa organizacija VII. svetovnega prvenstva leta 1936. v Zagrebu.

Narodu zdravja — narodu gimnastike!

Narodu je poleg kulture duha najbolj potrebna kultura telesa. Čeprav imamo mnogo prilike za telovadbo v telovadnicah in sportnih društvi, ljudje še vedno niso tako prežeti z idejo redne dnevnice in pa predvsem praktične gimnastike, kakor je to po zakonu samoohranitve potrebno.

Praktično gimnastiko imenujem vso tisto telovadbo, ki človekovo gibe pili, popravlja, lepša in čim bolj usposablja za vsakdanje delo in življenje. Če pogledamo damo, ki teče za tramvajem, če pogledamo gospoda, ki skače čez lužo preko ceste po naliču če pogledamo našo dečo pod noge, kadar hodi — to so obupni prizori! Nerednost, neokrnost, trdota, celo disharmonija gibov, da o kakšni eleganci, ritmičnosti, povezanosti in dinamiki gibanja sploh ne govorimo.

Ljudem torej manjka tiste gimnastike, ki bi jih naučila pravilne hoje, teka, sklonov, dvigov, povezanosti teh gibov, k bi jih naučila izrabljati telesno energijo in dob o gospodariti z njo, ki bi jih naučila pravilnega dihanja. Kljub vsem številnim prilikam za telovadbo narod le še vseh teh bistvenih reči ne zna!

Se v robni telovadnici in na nobenem telovadišču nisem alčal, da bi kdo telova

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PIERAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S br 15.485 od 25. V. 1935

Preteklost žene

**Nevesta mora ženinu razodeti svojo preteklost
Kako pa ženin — ali mora tudi on storiti isto?**

Da zagotovi bodočo srečo v zakonu, je zaročenka dolžna svojemu izvoljencu povedati resnico o svoji preteklosti. Če mu zamolči važne podrobnosti, je mož upravičen zahtevati, naj se zakon razveljavi, poleg tega pa še to, da ga oprostijo vseh obveznosti.

To načelno rešitev je izreklo vrhovno sodišče v New Yorku v aferi znanega šolnika in vzgojitelja Georgea Bradena, ki je zahteval, naj njegov zakon razveljavo, ker mu je bila mlada žena zamolčala, da je bila že enkrat poročena in tudi ločena od svojega moža.

Navzlic tej načelni rešitvi pa sodniki niso popolnoma vestregli Bradenovi zahtevi. Vestregli pa ji niso zato, ker je bil Braden, kakor tudi njegova žena, spiritist, in si ni mogel utajiti, da bi na neki

epiritistični seji ne bil slišal glasov njenih umrlih otrok iz prvega zakona. To pa se je zgodilo ... še preden sta se vzela. To dejstvo je navedla ona, ki je pristavila, da je, če je slišal te glasove, pač moral tudi vedeti, da ima opravka z ženo, ki ni stopila šele prvič v zakon.

V svoji načelni rešitvi je končno sodišče izreklo tudi to, da majhne, nebitne prevare še niso vzrok za razveljavljanje zakona. Če si n. pr. rjavka pobarva lase s svetlo barvo v nadi, da bo s tem lažje pritegnila moža, tedaj je ta manever samo dovoljena zvijača v borbi obeh spolov za dosego končnega cilja. Ni pa sodišče povedalo, dali je tudi zaročenec dolžan povedati svoji izvoljenki, kakšna je bila njegova preteklost.

Nedosegljivi mesec

Angleški prof. Sharkes, strokovnjak v proučevanju in izdelovanju raketnih letal, je postavil zanimivo trditev. Pravi namreč, da ni popolnoma izključeno, da bi mogel človek zgraditi raketo, ki bi ga potegnila iz območja zemlje na luno. Toda nikoli ni verjetno, da bi se utegnil človek na mesecu ustanoviti, kajti na luni dežuje zvezdnih utrinkov, da bi raketo, ki bi skušala pristati na luni, pobili kakor toča.

Brada v oporoki

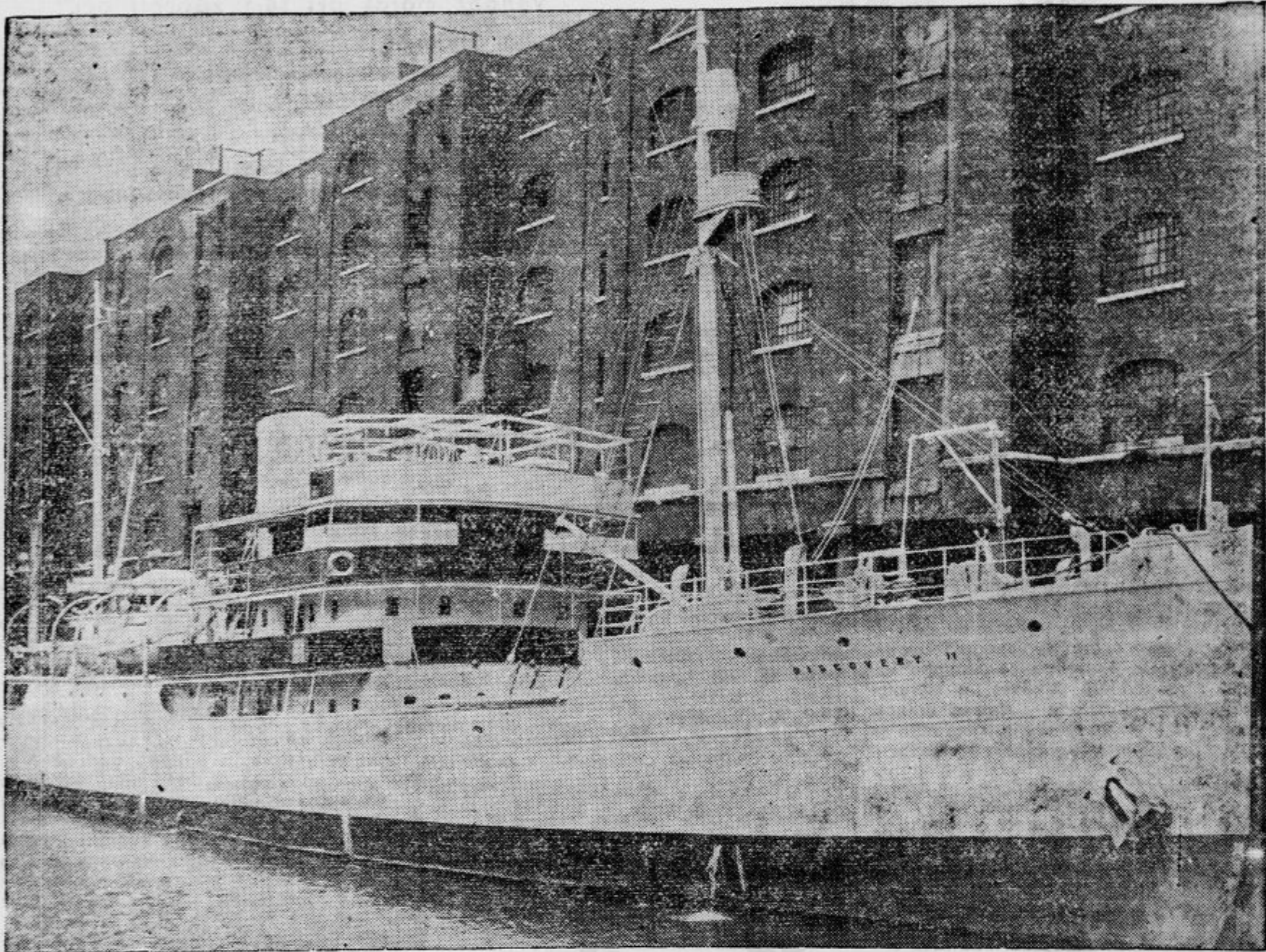
Žena nekega angleškega polkovnika, namučena v kolonijah, ki je bila strastna zbirateljica lasnih kodrov slovitih mož, je nekoč prišla na dvor egiptovskega podkralja v Aleksandriji. Seveda ga je prosila, da bi ji podaril vsaj en kodrič svojih las. Mohamed Ali pa ni mogel ustreči njeni želji iz preprostega vzroka, ker ni imel niti ene glave samega lasu na glavi. Vendar pa mu je bila želja polkovnikove soproge tako všeč, da ji je v oporoki zapustil celo brado.

Slika iz potresnega ozemlja v Quetti

Prva avtentična slika po potresu porušenega ozemlja v Quetti. Potres je tamkaj usmrtil blizu 40.000 ljudi, ostale pa je pregнал iz hiš na prosto

Po dvajsetih mesecih zopet doma

Dvajset mesecev je križarila angleška raziskovalna ladja »Discovery II« v antarktičnem vodovju. Zdaj se je vrnila domov na Anglesko in se je zasedla v Londonu pri doku sv. Katarine

Požiralci bakterij

Hudiča izganjajo z belcebubom

Ko so odkrili takozvane bakteriofage, telesca, ki požirajo bakterije, so takoj začeli misliti, kako bi se dalo to izrabiti za odpravo vsakovrstnih bolezni, ki izvirajo baš od bakterij.

O večjem uspehu v tem področju poročajo pravkar iz Tiflisa, kjer je delal poskuse z bakteriofagi francoski profesor

voda gruzinskega ljudskega komiserijata za narodno zdravje. D'Erell je bolnikom pri vetkovrstnih boleznih v spodnji život vbrizgaval bakteriofage in večina teh bolezni je izginila že po nekoliko dnevih. Metoda se je obnesla tudi pri legarju, kjer je vročina takoj padla in se je bolnikovo subjektivno stanje takoj izboljšalo.

Novi angleški poslanik v Parizu

Zaradi izprememb v angleški zunanji politiki je sklenila angleška vlada poslati za svojega poslanika v Pariz Roberta Vansittarta in odpoklicati sedanjega poslanika v Parizu Clerka, ki se vrne v angleški zunanjepolitični urad v Londonu

Eiffelov stolp brez svetlobne reklame

Ponos francoske prestolnice v temi

Odkar je pred pol letom ugasnila Citroënova svetlobna reklama na Eiffelovem stolpu, pravijo Parizani, da je mesto izgubilo svoj sijaj. Svetloba z Eiffelovega stolpa mu je vendarle dajala več žara in veličastnega značaja, nego bi si kdo mislil.

Družba Eiffelovega stolpa se sicer vneto trudi, da bi našla podjetje, ki bi bilo voljno uporabljati stolp za svojo svetlobno reklamo, kakor ga je uporabljal Citroën, preden je šel s svojimi avtomobili v polom. Toda vsako podjetje se brani tega in to ni čudno, saj takšna reklama, ki mora absolutno posekati vsako drugo, vendar nekaj stane in dneas si za prevelike izdatke vsakdo pomišlja, tem bolj še štedljivi Francozi.

Sicer popolnoma brez naročil družba tudi ni. Te dni je imela svoj občni zbor in ob tej priliki so poročali, da bi se uprava pariške svetovne razstave v l. 1937. zanimala za reklamo z Eiffelovega stolpa. Stvar je le v tem, da danes baje niti še ni absolutno sigurno, če se bo ta razstava tudi vršila, in tudi če se bo, tedaj bi instalacijska dela za svetlobno reklamo na stolpu začeli šele prihodnje leto. Kakšno pol-druugo leto bosta tedaj stolp in Pariz v tem primeru ostala brez svoje najmočnejše svetlobne reklame.

Kalifornija — rajski vrt na zemlji

V San Diegu (Kalifornija) so imeli nedavno sejem, na katerem se zbuje veliko pozornost prodajalke rož v svojih slikovitih oblekah

VRTINEC GA JE ODNESEL

V Maticelliju pri Bologni se je neka poroka prekinila na dokaj nenavaden način. Medtem ko so svahte odhajali proti cerkvi, je nastala silna nevihta z zračnim vrtincem. Še preden so utegnili priti ljudje na varno, je vrtinec pograbil ženo, ga dvignil v zrak in odnesel naprej ter ga odložil precej daleč na kupu gnoja. Možu se ni zgodilo sicer nič hudega. Toda mrljajava iz neba ni upošteval. Še tisti dan se je kljub nenavadni vremenski prigodi oženil.

Ali so redki plini potrebni za življenje

Neki angleški učenjak je pred kratkim poročal, da je s poskusi ugotovil, da majhne živali ne živijo dalje kakor teden dni v ozračju, v katerem je, kakor vedno, 21% kisika in 79% dušika, toda brez tako zvanih redkih plinov, kakor so helij, argon, neon, kripton. Zaradi tega so učenjaki menili, da imajo, četudi v majhnih množinah v zraku se nahajajo, redki plini morda isto vlogo kakor vitamini v živilih. Z najljubšimi poskusi pa se je ugotovilo, da v zraku se nahajajo redki plini brzokone niso bistveno važni za človeško življenje.

Smrt znamenitega okulista

prof. dr. Julesa Gonina v Lozani

V Lozani je umrl prof. dr. Jules Gonin, vodja tamkajšnje klinike za očesne bolezni. Goninu se je zahvaliti za enega največjih uspehov modernega zdravljenja oči. Ena najhujših bolezni je, kakor znano, to, da se mrežnica, ki je pravi organ vida, loči od steklenega telesa.

To vodi do hude oslavitve vida ali do popolne oslepitve. Dolgo niso vedeli, od kod izvira ta bolezen, dokler niso odkrili, da nastanejo zavoljo ran ali bolezni v mrežni-

ci najprvo

majhne razpoke,

v katere se vrine tekočina, ki loči potem mrežnico od steklenega telesa. Gonin je potem odkril pravi postopek proti temu zlu. S tankim, žarečim železom je skozi usnja to kožo očesa segel do razpok in jih obžgal. Razpoke se potem zacelijo, mrežnica pa spet napne. 50 do 60 odstotkov teh operacij uspe s popolnim uspehom.

Zločinci na seznamu

Nadloga ameriških „racketeerjev“

Justični departement Zedinjenih držav je izdal seznam »kriminalnih štiri sto«, ki jih je treba na vsak način

prijeti in obsoditi.

Kot zločin bodo zasledovali tudi vsako občevarje s temi zločinci, ki spadajo v vrsto tako zvanih »racketeerjev«, tipov, ki so se specializirali za pritiskanje na pošteno trgovino in izsiljevanje davkov od nje.

Seznam teh zločincev predstavlja velikopotezen napad policije in državnih detektivov nanje. Med zabeleženimi so tudi zlo glasni

velelopov Dutch Schultz

ali s pravim imenom Artur Flegenheimer in osem drugih vodij racketeerskih tolpe.

Dutch Schultz je del s tihotapljenjem piva in z davčnimi sleparijami že mnogo dela zveznim sodiščem. Kakor druge voditelje ga obtožujejo, da vzdržuje oborožene tolpe, ki si jih lahko vsakdo

najame za določeno vsoto.

Ljudje, ki si te tolpe najemajo, so večnoma trgovci in drugi poslovni moške, ki menijo, da so jim te zločinske garde bolj-ša zaščita proti drugim zločincem nego policija. In v Ameriki je še danes v mnogih primerih res tako. Za primer, kako nevarne in razširjene so racketeerske organizacije, navajajo, da obvladuje ena izmed njih 90 odst. ameriškega perutninskega trga!

Dan velbloda

Če že prirejajo širom sveta najraznovrstnejše dneve, dneve štedenja, knjige, bombončkov, cvetlične dneve, materinske dneve itd. itd. zakaj ne bi potem Egiptčani smeli prirediti tudi svojega »dneva velblodov«? In ga bodo res priredili. Ta dan (leto v septembru) bo stalo vse življenje v znamenju velbloda, vršili se bodo velblodji sprevedi, razstave bodo kazale koristi teh živali, po bazarjih bodo prodajali blago iz velblodje diake, vsi bodo nekaj imeli od tega dneva — samovelblodi nič.

Plinske maske za ženske

Neki pariški modni salon je v zadnjem času pripravil svojim obiskovalcem in obiskovalkam nenadejando presenečenje: razstavil je ženske maske proti plinom.

Voditelj trdi, da ob tej priliki izjavil, da ne more razumeti, čemu se dame tako otepajo plinskih mask?! Elegančna plinska maska je narejena iz lasteksa in ima ob sencih zlate trakove in reze. V takšni maski se sme vsaka Francozinja brez strahu pokazati pred svojimi prijateljicami. Manekeni, ki delajo reklamo za te maske, napravljajo na ljudi prav dober vtis. V Parizu prerokujejo, da bodo plinske maske kmalu nastopile zmagovit pohod v vse prestolice sveta.

45 let za ugrabljenje otroka

Ameriško sodišče je obsodilo ugrabitelja milijonarjevega sina Weyerhäuserja Harmona Waleya na pet in štirideset let ječe.

Svoboda na morju

Na Južnem morju nosijo ženske v vročih poletnih dneh le toliko obleke, kolikor je neobhodno potrebujejo, da zakrijejo goloto

A NEKDOTA

»Vaše Veličanstvo, nočjo to noč se mi je sanjalo, da ste bili tako milostni ter ste mi blagovoliili pokloniti zlato verižico!« je dejal neki dvorjan španskemu kralju Alfonzu.

»Dobri kristjani ne smejo nikoli verjeti svojim sanjam.« je odvrnil odrezavi suverren.

VSAK DAN ENA

»Seznani se boste s plavalasko, ki vam bo hotela imeti za moža. Vmes pa bo prišla rjavka, ki bo ta načrt preprečila.«
»Jaha, še vem. Ta rjavka bo moja ženica«

Razvoj gledališke umetnosti v Hercegovini

Sarajevo konec junija.

Pred nekaj dnevi je sarajevsko gledališče zaključilo 15. sezono svojega delovanja. Ob tem jubileju je vredno kratko opisati razvoj gledališke umetnosti v Bosni in Hercegovini, ki je relativno še mlada in še v prvi fazi svojega razvoja. V dobi turške vladavine ni bilo nobenega društvenega in kulturnega dela razen zelo omejenega delovanja uradnih otomanskih ustanov. Prva kulturna društva so se pojavila šele po okupaciji. Prva hrvatska in srbska društva so bila ustanovljena v Mostarju, ki je bil za Srbe in Hrvate kulturno središče vse do konca 19. stoletja, četudi je politično in gospodarsko središče bilo vedno Sarajevo.

Mostarska kulturna društva so imela svoje diletske sekcije, ki so bile začetek gledališkega umeštvovanja. Med prvimi diletanti sta bila tudi pesnik Aleksa Šantić in sedanji senator Atanazije Šola. Delo teh diletskih sekcij je bilo skromno. Na malih društvenih odrih so se uprizorjale emocije, večinoma zajete iz narodnega življenja, ker so avstrijske upravne oblasti strogo pazile, da ne bi diletanti vršili kakšne nacionalne propaganda. Po Bosni so hodile skupine igralcev prireajoč predstave samo v večjih krajih, v Sarajevu pa je nekajkrat gostovala zagrebška drama. Nemške in madžarske birokrate so v Sarajevu razveseljevali tudi člani opere in opere te iz Dunaja in Budimpešte. Po anekdoti iz leta 1908. so se razmere v Bosni in Hercegovini polagoma normalizirale, ker se avstrijske oblasti niso več toliko bale za usodo Bosne, ki je bila vse dotlej nekakšno revolucionarno središče. Zavlada je takojmenovana parlamentarna doba in začelo se je tudi govoriti o kulturno političnih problemih naroda. V deželni zboru je prišlo leta 1911. na dnevni red vprašanje ustanovitve stalnega gledališča v Sarajevu. Ker pa se stranke v tem pogledu niso mogle zediniti, je ostala zadeva neresena do 1913. ko je nekdanja pokrajinska vlada sklenila ustanovitev gledališča. Za prvega ravnatelja je bil imenovan dramatik Milan Begović, za tehniškega upravitelja pa Mihajlo Marković, režiser zagrebškega gledališča. Begović in Marković sta takoj začela urejati poslopje določeno za dramo ter nastavljal igralce, a ko so bile vse priprave v teku, je izbruhnila svetovna vojna, ki je ustavila vse akcije. Po vojni so v Sarajevu spet prihajale razne skupine igralcev in je tako nekaj časa gostoval s svojo skupino režiser Emil Nadvornik. V njegovi skupini je bilo nekaj sposobnih igralcev, med njimi tudi Milan Skrbinić, Marija Vera in drugi. Gostovali so tudi neki ruski igralci emigranti, nekaj časa pa tudi beogradska drama. Vse to je vspodbudilo vplivalo na prijatelje gledališke umetnosti in kmalu je bilo predloženo prosvetnemu ministru, naj bi se v Sarajevu ustanovilo gledališče.

Ministerstvo je tej želji ugodilo in gledališče je bilo ustanovljeno v začetku leta 1920. Prvi ravnatelj je bil Aleksa Šantić, ki pa zaradi hude bolezni ni niti prevzel svoje službe in je bil po nekaj mesecih imenovan za ravnatelja prof. Stefan Brakus.

Po izvedeni organizaciji gledališča se je začelo z delom 6. oktobra 1920. Ker so morali gledališko poslopje še popravljati so igralci odpovali v provinco in je tako Sarajevsko gledališče imelo prvo predstavo »Hasan Aginica« v Tuzli 27. novembra 1920. Sarajevsko gledališče je bilo celo svojo prvo sezono na gostovanjih v Tuzli, Trku in Dubrovniku, v Sarajevu pa je nastopilo dvigru sezoni 22. septembra 1921.

Mladinski praznik v Brežicah

Brežice, 29. junija.

Prejšnjo nedeljo je imela naša mladina svoj letni praznik. Z vsa svečanostjo so bili izročeni našim mladim »Jadranskim Strazarjem« na meščanski šoli v Brežicah ter na narodnih šolah v Artičah, Brežicah in v Dobovi štirje lepi prapori Podmladke Jadranske Straže.

Na predvečer slovesnosti je priredila JS lepo uspešno akademijo, pri kateri so nastopili podmladkarji. Lepo in z vestno nastopnostjo je mladina izvajala točko za točko izbranega spreda. Prizor je sledil prizoru, eden lepši od drugega. Naša mladina je pokazala, kaj zmore. Vsi oni, ki so do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano Narodnega doma, so priznavali, da je ta mladina pokazala pri akademiji vse, kar ima dobrega in lepega, vse svoje ideale neskaljene otroške duše. Ko smo videli ta svetla očesa ob zasluženem gromkem aplavzu, ki kar ni hotel ponehati, smo bili prepričani, da nam ta mladina kliče: »Tako, kakor smo se potrudili sedaj, se bomo potrudili tudi v bodoče, vedno, kadar bo treba čuvati našo domovino in naš sinji Jadran.«

Dne 23. junija se je vršila slovesna izročitev praporov. Prostor v drevedu pred meščansko šolo je že davno pred napovedanim začetkom napolnilo prebivalstvo iz Brežic in okolice. Proslavo je otvoril predsednik krajevnega odbora JS g. ravnatelj Mikolič. Orisal je v lepih besedah pomen slovesnosti ter mladini čestital k proslavi. Nato je bila služba božja na prostem, potem pa blagoslovitev praporov. Ob tej priložnosti je g. župnik imel na mladino topel nagovor. Po blagoslovitvi so ga Anka Srebotova kot kumica praporu tukajšnje meščanske šole, g. Josip Zdošek kot kum praporu narodne šole v Brežicah, ga Merica Pergerjeva kot kumica praporu narodne šole v Artičah pripeli na prapore spominške trakovice z besedami: »Za pomorsko silo Jugoslavije! Izročili so potem prapore mladim zastavonošom, ki so položili ob tej priložnosti slovesno zaoblubo. Po izročitvi je tudi g. sreski načelnik Ciril Poklukar čestital mladini ter jo vzpodbujal k vztrajnemu delu za domovino in naš Jadran.

Velika povorka s prapori na čelu, katere so se udeležili predstavniki oblasti, gasilska četa v uniformah, skupina narodnih noš, zastopstvo Sokola itd., je bila ena najlepših manifestacij v zadnjih letih v Brežicah. Neopisno je bil pogled na neprečeno množico discipliniranih mladih Strazarjev, ki so nam vzklikali z vso iskrenostjo svoje mlade duše: »Čuvajmo Jugoslavijo, čuvajmo našo domovino! Končno se je vršil pred sreskim načelstvom defile mimo praporov, nakar je sledil razhod.

Za uspeh te proslave gre zahvala v prvi vrsti mladini sami, prav tako pa krajevnemu odboru in pa učitelstvu na šolah, ki je v kratkem času pripravilo mladino za tako uspešno nastop. Vsi, ki smo prisostvovali proslavi pa imamo vtis in smo prepričani, da bo ta mladina vedno znala čuvati svojo domovino in svoj sinji Jadran.

MIR.

Življenje v vaseh pod mogočnim Stolum

Jesenice, 27. junija.

Prijazne gorenske vasiše Zirovnica, Selo in Moste, ležeče ob vznožju visokih Karavank, so že od nekdaj zelo privlačne točke letoviščarjev in izletnikov. Široke in lepo obdelane njive, zeleni travniki, umetno smaragdno zeleno jezero, bistri potoki, ki ves razposajen hiti v dolino, samotne gorske soteske, krasni razgledi na veličastno Triglavsko pogorje, vse to mika in vabi slehernega prijatelja prirode v njeno naročje.

Zirovnica ima zdravo klimo in dobra pota speljana v vseh smereh. Leži eno uro stran od divnega Bleda, kamor prideš po lepi poti preko Save in pisanih polj mimo

mogočnih elektrarn in drugih naprav KID. V pičle pol ure prideš v Vrbo, v rojstvo vas pesnika Prešerna, v pičli četuri ure k novemu kopališču nad umetnim jezerom, v pol-druget uri k Valvazorjevi koči pod Stolum, odkoder imaš krasen razgled po vsej gorenski ravnini s mogočnimi gorskimi vrhovi v ozadju. V četuri ure prideš v sotesko Kavčiče z visokim mostom preko strahotne globeli reke Seve, od tam pa v pol ure do globeli senožeti v divje romantični Vintgar, v katerega globokih gorskih zajeдах se peni bistra hči planja Radovna in hiti v naročje zelene Save. Iz Zirovnice imaš lep sprehod v vasi Brezovico, Smoket, Brodine, Poljce, Begunje k razvalinam Lambergerjevega gradu, od tam pa kreneš v Radovljico, kjer se v novem kopališču lahko okopiš in se v enem dopoldnevu izleta po lepih travnikih vrneš v Zirovnico.

Idilčna Zirovnica ima vse pogoje, da se razvije v prijetno letovišče. Ima električno razsvetlavo, skozí vasi pa vodi državna cesta, ki veže Ljubljano-Bled in Bohinj z letovišči zgornje Savske doline, ki so dosegljivi z motornim vozilom ali vlakom v dobre pol ure.

Pokrajina ob Savi in Zirovnici je privlačna ob vsakem letnem času. Pomladi so gorski vrhovi Karavank pokriti še z lisami snega, ob vznožjih pa cveto jablane in češnje. Lepo je tu poleti, ko vidiš krepke kmetijske fante in moše, kako v jutranji rosi kosijo travo in vidiš zala dekleta, ki spravljajo seno na kupe; lepo je jeseni, ko se od pokrajine odražajo tisočere barve; zelo privlačen pa je kraj tudi pozimi, ki s svojimi holmi in planinami nudi smučarjem najlepše terene.

Skratka, težko najdeš kraj, kjer bi bilo na tako malem ozemlju nanižanih toliko naravnih krasot, kakor jih je v Zirovnici in njeni bližini okolici. Tu si na deželi, a vendar v bližini svetovno znanega letovišča in kopališča Bleda, tu si v ravnini, ki pa jo v polkrogu obkrožajo vrhovi Karavank in Triglavsko pogorje. V hotelih, penzionih in domačih gostilnah, povsod si postrežen z dobro in ceneno prehrano in udobnim prenočiščem, v boljših pa se dobe tudi kopalnice s toplo in hladno vodo. Tu je združeno lepo s prijetnim, kar daje človeku notranje ugodje, mu krepí živce in ga usposablja za težak življenjski boj.

Zlasti lepa je ta gorenska pokrajina zvečer, ko tone sonce tam visoko gori za skratno rdečim Triglavskim gorovjem, ko zavzoni iz bližnjih cerkva Zdravo Marijo, ko se zbirajo fante na vasi in ko zadoni lepa fantovska pesem v tiho poletno noč.

Sušnik Matija.

Iz življenja na deželi

BOHINJSKA BISTRICA. V nedeljo 23. t. m. sta podmladka JS iz Bohinjske Bistrice in Nomnj razvila prapora. Za uvod so podmladkarji priredili v soboto zvečer kumice g. Flori Strojari Budkovičevi lepo podoknico. Zbrali so se pred šolo in odkorakali pred hišo z jazzom »Triglavom« na čelu V nedeljo dopoldne so se zbrali pred občinskim domom podmladkarji, ostali učenci, društva in drugi. Ves prostor je nudi najprejstojšo sliko. Oder je bil ovit s trobojko in zelenjem in na steni je bila lepo okrašena slika kralja Petra II. Ko so bili na odru zbrani razni zastopniki, je poveljenih podmladka otvoril mladinsko slovesnost. Po pozdravu zastopnika občinskega odbora JS g. Huberta Marjanovića in drugih so bili govori in slovesno razvite praporov, ki jih je blagoslovil župnik g. Ambrožič Jožef. Kumica je pripela na prapor krasen trak. Po razvitu se je ob zvoku jazza »Triglav« razvil sprehod. V zaključek slovesnosti je bila zvečer igrana v Sokolskem domu mladinska igra Kralj Matjaž, ki je najlepše uspela. Nj. Vel. kralju Petru II. je bila odposlana vdanostna brzojavka.

BOHINJSKA-SREDNJA VAS. Gospodične učiteljice so nam pripravile lepo prireditve. V soboto 22. junija zvečer so imeli šolski otroci baklado, v nedeljo 23. junija pa sta bila razvite in blagoslovite prapora podmladka JS na narodni šoli v Srednji vasi. Kumovala je ga Marija Hodnikova. Razvite je bilo popoldne pred šolo. Pred blagoslovitvijo sta župnik g. Golf in zastopnik občinskega odbora JS g. Marjanovića razložila namen Jadranske straže ter navdušila mladino za naš Jadran. Nato so otroci izvajali pod vodstvom učiteljice gđ. Hiršmanove in gđ. Huthove zanimiv pro-

šeteljska gđ. Nepužanova igro »Sanje mila gram. Za zaključekpa nam je pripravila udega mornarja«, ki so jo otroci praporo podali. Občinstva je bilo precej. Hvala! smu Bohinjski vsem trem učiteljicam za lepo prireditve. Zal, se čujejo glasovi, da nas bo gđ. Nepužanova letos zapustila. Bohinjski želimo, da bi v zborna učiteljica še nadalje ostala med nami.

BRUSNICE PRI NOVM MESTU. Lepo so te dni predvajali naši otroci »Siroto jeric«. Tudi mestni otroci ne zapojo in ne igrajo nič lepše. Vse priznanje našemu poveljvalnemu učitelstvu. Dvorana gasilskega doma je bila napolnjena do zadnjega kotička. Z igrice je bila združena tudi proslava Vidovega in matinskega dne. Predstavi je prisostoval tudi g. sreski šolski nadzornik iz Novega mesta. Veroučitelj župnik g. Lunder, gđ. Habetova, ki deluje na naši šoli že preko četrto stoletja, naša glavni upravitelj g. Marinič in naša marljiva gđ. Danica Kiferletova vzorno vzgajajo našo mladino. Hvala jim!

SLOVENJGRAD. Tragično preminilemu odborniku, nadpoštariju g. Francu Eiletzu je vzdala mislinjska podružnica SPD spominsko ploščo ob novi poti na Urško goro. Odkritje in blagoslovitev bosta ob vsakem vremenu v soboto 6. julija ob 17. uri. Po svečanosti pohod na vrh Urške gore. Prihodnji dan v nedeljo bo v romarski cerkvi služba božja. Pridite!

VELIKA NEDELJA. Tukajšnji pomladki Jadranske straže je imel v nedeljo razvite svojega prapora. O morju in pomenu Jadranske straže je govoril učitelj g. Vlado Klemenčič, nato je domači župnik g. Gregor Cerar blagoslovil prapor s primernim nagovorom. Prapor je kupila in mu kumovala ga Tončka Medkova. Sprejel ga je praporščak Hinko Medek s svečano zaoblubo. Slavnosti so prisostovali sreski šolski nadzornik g. Josip Gorup, predsednik domače občine g. Anton Hrčič in gasilski četi od Velike Nedelje in Trgovca. Popoldanski sprehod je bil namenjen 40 letnici šole. Šolski upravitelj g. Ljudevit Belšak je kronološko orisal postopek in razvoj šole. Zatem je šolska mladina pokazala svojo spretnost v telovadnih nastopih in raznih igrach. G. France Kotnik in gđ. Jožica Duhovak sta mladino urila, kakor tudi vse ostalo učiteljstvo, zasluži za svoj trud vse priznanje. Ljudstvo, ki je v velikem številu z zanimanjem sledilo prireditvi, je hvalačno vzgostiteljem in vsem, ki so mladini naklonjeni, in želi, da krepko nadaljujejo v tej smeri.

CITAJTE ŽIVLJENJE IN SVET

Radio

Ponedeljek 1. julija

LJUBLJANA 12: Razni kraljeve pesmi (plošče) — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Domače melodije (harmonika solo: I. Magister, vmes plošče). — 18.50: Zdravniška ura (dr. Magajna). — 19.10: Cas, poročila, vreme, spored obvestila. — 19.20: Nac. ura. — 20: Iz neobjavljenih del dr. Gojzira Kreka. Poje ta tenorist Jean Franzl in baritonist Drago Zagar. — 20.45: Ura eksotične glasbe, izvaja Radio orkester. — 21.30: Cas, poročila, vreme. — 22: Tamburaški orkester.

BEograd 16: Koncert slepcev. — 16.50: Čelo. — 20: Koncert članov Nar. gledališča. — 2.30: Orkester. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 20.30: Prenos iz Beograda. — PRAGA 19.30: Prenos Dvojakove opere »Rusalka«. — VARŠAVA 20.10: Dunajski melodija. — 21: Simfoničen koncert. — 22.10: Laha glasba. — DUNAJ 11.30: Kmečka glasba. — 16.10: Iz zvočnih filmov. — 17.35: Pevska ura. — 20: Jazz. — 22.10: Iz Wagnerjevih in Verdijskih oper. — 23.40: Jazz. — BERLIN 20.10: Muzika v starem Berlinu. — 22.30: Mladi Beethoven. — MÜNCHEN 20.10: Zborovsko petje. — 23: Nočni koncert. — STUTTGART 20.10: Iz Berlin. — 22.30: Laha glasba. — 24: Orgle in orkester. — RIM 20.40: Operni večer.

Na Oplencu

Zunanjo veličino kraljevske zadužbine na Oplencu ustvarja in predstavlja kupola, menda največja v vsej Jugoslaviji, saj ima 9 metrov razpetine. Ko pa se po belih marmornatih stopnicah povzpneš v notranjost cerkve, te prevzame blišč mozaikov. V gotovem pogledu sliči zadužbina velikanski školjki: zunanja vsa bela, obložena z marmorjem in Venčca, znotraj pa prelivanje barv, vseh tistih barv, ki so očesu najmilejše in ki že od davnine predstavljajo veličastje: na zlatega polju mnogo škriatno rdečega, belo srebrnega in pogosti vstavki drugih živahnih barv. Edino stebri, ki nosijo mogočne loke, nadalje ikonostas, pregraje in tla so iz marmorja, vse drugo je pokrito z mozaikom. Na 3000 m² je nemška tverka Puhl & Wagner po kopijah ruskih mojstrov iz najslavnejših srbskih zadužbin in samostanov upodobila okrog 2000 svetniških likov in okrasov. Lahko bi se reklo, da je cerkev na Oplencu najpopolnejši muzej srbskega srednjeveškega slikarstva, toda vse je sveže, novo. Oplenec je pač le en sam in v prav tak kakor sta ga zamislila in po načrtih arhitekta Koste Jovanovića dala zgraditi kralja Peter in Aleksander.

Kakor že mozaik na pročelju kaže, je cerkev posvečena svetemu Juriju. Tako se je imenoval početnik dinastije. Gjurjev dan je pričetnik prerasidne in naravi in bil je od nekdaj pričetnik haiduških pokretov zoper nasilje, za svobodo. Znotraj so zaščitniku cerkve posvečeni: ikone glavnega oltarja, a pokroviteljstva svetega Jurija nad dinastijo Karadževićev predstavlja mozaik na desni strani vhoda: svetnik vodi nebesko mater h družini kralja Petra, ki živi v ro-

kah model svoje zadužbine. Kupolo krase: Kristova podoba, zadnja večerja, angelska služba, nebeska liturgija, upodobljeni so preroki in evangelisti. Nad glavnimi stebri sv. Save, vse natančno posneto po freskah v samostanu Hilendarju na Atosu. Kristovo življenje je predstavljeno v posameznih prizorih okrog glavnega vhoda, a v južnem delu zadužbine so upodobljeni stari srbski vladarji od Nemanje do despota Brankovića, vsak s svojo zadužbino, kjer je vse bilo posneto po freskah.

Na levi strani je bel marmorni blok — grobnica vožda Karadjordja in kralja Petra. Na stebrih, postavljene v okrogla bronasta držala, vise stare polkovne zastave, ki so bile v septembru 1930 prenešene na Oplenec. Nad 60 jih je. Mnoge so razcefrane, že same so sebi vzbujajo spoštovanje, ko so vendar bile priče nešteti zmag in smrti. Njihova navzočnost v kraljevski zadužbini je dokaz res iskrene, priske hvalačnosti kralja Aleksandra vsem onim polkom in bataljonom, ki so se junsko in vdano žrtvovali, da je iz nekdanje majhne Sumadije zrasla velika Jugoslavija.

Razen svojega umetniškega okrasja je pa zadužbina na Oplencu postala po tragični smrti viteškega kralja tudi zakladnica čestitih spominških darov, ki so jih dolejši deputacije prinesle na Oplenec. O svežih vencih, ki jih je tošlejš bilo poklonjenih na tisoče, kar ni mogoče govoriti. Tam zunaj pred cerkvijo, kjer beli pesek meji na zeleno livado in park so cele stojnice vencev, ki so šli svojo pot minljivosti, oveneli in se posušili. A poklonitve v trajnejšem materijalu so v cerkvi razložene na treh policah postavljenih naokrog ob zidu. Kde bi uštel in se do podrobnosti nagledal!

— To se nikome izpričevati ne more! — je za menoj momljaj najhen striček, ki je videl, da sam beležnico po kratkih zapiskih brez nadaljnega truda vtaknil v žep. Se res ne da dopovedati in bi vedlo predaleč, če bi podrobneje opisoval. Ogronom je srebrnih vencev z zlato pentljo, na njih vrezane spominške besede in imena družtev, korporacij, posameznikov. Lipa, lovor, hrast, posamič ali v kombinaciji so največkrat uporabljeni. »Svome dobrom oču« so poklonili seljaki zagrebškega sreza veličasten venec srebrnih lipovih peres z zlato pentljo. Od dostojanstvenikov sta zlasti teška venca poklonila kraljeva namestnika dr. Uro Perović in dr. Radenko Stančević. Prvi s posvetilom: »Ocu Otadžbine i Vodji naroda«, — venec je zlat, veljaj je 65.000 Din. Enako dragoceni velikanški srebrni venec lovora z zlato pentljo drugega kraljevega namestnika pa nosi posvetilo: »Kralju — Ponosu Jugoslavenskega Naroda«.

Pa ne samo v vencih, v najrazličnejših oblikah se manifestira spoštovanje do viteškega kralja. Vsakomur, ki pristopi k ogledovanju teh dragocenih spominškov, pade pred vsem v oči velikanški meč na črnem polju, izgotovila ga je mariborska podoficijska šola. Vpravnemu nasproti vzbudi vso pozornost drugo originalno vojaško darilo: majhen tank z veliko kovinsato svečo in elektronično žarnico na vrhu. To je, kakor pove vgraviran napis: rukotvorina radionice Autokomande I. armijske oblasti. Tam poleg stoji na častnem mestu simbolno darilo naših železničarjev. Poleg poklonitev iz naše države so seveda posebno lepa darila iz inozemstva, posebno še iz Francije. Ali za enkrat je vsemu narodu, ki se na romanjih zgrija na Oplenec, najganjilivejša ono darilo, ki ga je poklonil Sima Lazarević s soprogo iz Beograda. Bila sta za Veliko noč v sveti deželi, prinesla sta trnjev venec s Kristusovega groba na grob

svojemu dragemu kralju Mučeniku. Po stopniščih se spustimo v kriptu. Stene ob stopnicah so obložene s črnim kararskim marmorjem. Ali spodaj, ko se v polmračni kripti razgledamo po hodnikih in obokih, znova prevzame naš občudovanje blišč mozaikov. Glavni, ravni hodnik vodi h grobnici Viteškega kralja. Na koncu, na desni strani pod obokom je njegovo zadnje pokojišče. Kakor kapela. Skozí nizko polkrožno okno se lije svetloba solnčnega dne v tiho kriptu, izpod oboka pa rdeče brli večna lučka v zlatem okviru — pripeljo je na grob svojemu ljubeznemu očetu mladi kralj Peter. Ne več tik ob debeli marmorni plošči, ki pokriva grob, temveč v vdolbini na desni strani stoji zdaj velika žara s slovensko prstjo in s posvetilom našega pesnika, ki je samo po sebi eno najlepših, idealnih dragotin na Oplencu. Na levi strani kralja Aleksandra počiva njegova mati knežinja Ljubica Zorka, ki ga je pustila neobgledena, ko mu bilo komaj 2 leti. Ljudje, ki so v mladih letih pogrešali materinske ljubezni in nege, so najbolj nežno in ljubeznivo predani družinskemu življenju. Da je v tem pogledu zlasti kralj Aleksander podal lep in svetel zgled, vemo vsi.

Vsega je na Oplencu 59 grobnic, nekaj v zemlji, nekaj v zidu. Polnih je zdaj 16; prazna je med drugimi še ona ob kraljevi strani, pa je seveda iskrena želja vsakogar, ki v molku postoji to, da bi še dolgo ostala tako. Vse grobnice so prekrte z belim marmorjem, prejšnje, črne plošče so pobrali Avstrijci. Enostavno, lepo izklesana imena nam povedo, kje počivajo: Karadjordjeva žena Jelena, sin Aleksander s soprogo knežinjo Persido, Karadjordjeva mati Marica, oba rano umrla otroka kralja Petra I., Milena in Andrija... Dostojanstveno je to kraljevo pokojišče. Pa

kakor se romarju stisne srce ob grobu Viteškega kralja, ga vendar ob slovesu, ko se še enkrat razgleda po kripti in po stopnjah zgoraj v cerkvi pod kupolo, prevzame neko zmagovito čuvstvo spoštovanja: Kralj Peter in njegov sin sta najčistneje izpričala svojo ljubezen do starinske umetnosti; vdana lepoti sta se mirnega srca lahko združila z večnostjo, ki je lepota sama.

Zapuščamo Oplenec. Za majhnim drevjem, ki ustvarja prijazno okolje, za lesenimi pregradami, po valovitih pobočjih onkraj prijazne kraljevske vile se razprostirajo vinogradi. Sok njihovega rodu točijo spodaj v prikupnem hotelu, ki je bil zgrajen pred tremi leti in je last dvorske uprave. Potreben je bil, venomer nudi gostoljubno streho in dobro postrežbo množicam, ki prihajajo na Oplenec. Komaj smo se vrnili od cerkve čez stopnišča, že se je tam razvrščeval nov sprehod, da se vzpne k cerkvi. Sarajevčani so prišli z zastavami, venci in debelimi črnimi svečami, okrog 200 je bilo v deputaciji članov nekega pogrebne, pevškega in gospodarskega društva. Tisto nedeljo — pravoslavne binkošti — se je od šestih jutraj za poludne zvrstilo okrog 7000 romarjev. Koliko jih je prišlo še popoldne (cerkev je odprta do sedmih zvečer), je odveč ugibati.

Ko smo sredi vročega dne utonili v dolino, namenjeni po drugi stran! proti Arandjelovcu, in se na ovinkih vrti proti Oplencu, so se same obudile v spominu besede, ki jih je v posmrtnici kraljem Aleksandrom zapisal Vladimir Čorović v »Srpskem književnem glasniku«:

... Kar je On storil v cerkvi na Oplencu, je vredno več kakor vse, kar je bilo v devetnajstem stoletju storjena v pisani do naša stare umetnosti. — Čr.

Gospodarstvo

Naše hranilnice

Glede na zakonski načrt o hranilnicah, ki ga je nedavno poslalo trgovinsko ministrstvo v izjavo zainteresiranim korporacijam, objavlja sedaj Savez hranilnic kraljevine Jugoslavije zanimive podatke o gibanju hranilnih vlog pri hranilnicah. Iz te statistike je razvidno, da hranilne vloge pri hranilnicah izven dravske banovine stalno naraščajo, dočim beležijo hranilnice v dravski banovini še vedno malenkostno nazadovanje. V zadnjih 4 mesecih (od konca januarja do konca maja) so hranilne vloge na knjižice pri 24 hranilnicah izven dravske banovine narasle za 25,6 na 683,3 milijona Din, vloge po tekočih računih pa so se zmanjšale za 6,0 na 256,5 milijona Din, tako da znaša v celoti prirastek 19,6 milijona Din. Pri 29 hranilnicah v dravski banovini pa so hranilne vloge (na knjižice in po tekočih računih) v istem času nazadovale za 7,6 na 1070,3 milijona Din.

I. gornjih števil sledi, da odpadeta skoro dve tretjini vseh hranilničnih vlog v Jugoslaviji na hranilnice v dravski banovini. Zato je razumljiv velik interes naše javnosti za načrt hranilničnega zakona. V resnici je gospodarstvo dravske banovine, mnogo bolj, kakor v katerikoli drugi pokrajini naše države, življenjsko interesirano na tem, kakšen bo bodoči hranilnični zakon, saj odpade v Sloveniji več kakor ena tretjina vsega kreditnega poslovanja na hranilnice.

Zagrebski »Jugoslovenski Lloyd« objavlja daljši članek o načrtu hranilničnega zakona, v katerem navaja glavne argumente, ki jih je »Jutro« izneslo kot kritiko predloženega zakonskega načrta. Med drugim pa pravi tudi naslednje: Iz samega načrta zakona je razvidno, da obstajata glede vprašanja samoupravnih hranilnic dve stališči, in sicer na eni strani beograjsko in na drugi strani zagrebsko-ljubljansko. Beograjsko stališče je našlo izraž v samem načrtu zakona. To stališče je posledica predvojnih razmer v srbijanskem bančništvu, ki je slo-nelo v prvi vrsti na privatnih bankah in na privilegiranih bankah, medtem ko hranilnic v našem smislu ni bilo. Zato je razumljivo, da je v predvojni Srbiji obstajala tendenca, da se čim bolj organizira kredit preko privilegiranih denarnih zavodov. Zagreb in Ljubljana nimata v načelu nič proti državnim organizacijam kredita, vendar je vprašanje, ali se s tem doseže oni cilj, ki am mora biti pred očmi pri organiziranju denarnih zavodov v naši državi. Obstojata namreč nazoriranje, da je v današnjih razmerah etatizacija kredita prej škodljiva nego koristna. Poleg vseh ostalih nepopolnih strani etatizacije obstaja pri nas še ta nevarnost, da bi se sredstva denarnega in kapitalnega trga odvzela za denarne potrebe države, namesto da bi služila za dolgoročne investicijske potrebe gospodarstva. Nevarnost monopoliziranja kredita pa nam je v po-vojnih letih pokazala razdelitev kredita od strani Narodne banke, ki se je vršila ne-enoako, posebno glede na centralno in provin-cialno.

»Jugoslovenski Lloyd« se v nadaljnjih iz-va-janjih bavi s posameznimi določbami za-konskega načrta in graja (enako, kakor je to kritiziralo »Jutro«), da zakonski načrt ne predvideva dolgoročnega plasiranja sred-stev hranilnic, čeprav se aktivno poslova-nje hranilnic v veliki meri vrši baš na pod-ročju dolgoročnega kredita. Čeprav danes ni čas za plasiranje hranilničnih sredstev v dolgoročne plasmane, vendar je treba pri sestavi zakona misliti na bodočnost. Prav tako graja list določbo zakonskega načrta, da smejo hranilnice dajati posojila le ob-čini-ustanoviteljici, in to le kratkoročno, da se kredit vrne še v teku istega proračun-skega leta. Četudi je prekomerno krediti-ranje občin škodljivo, vendar se ne sme hranilnicam onemogočiti, da bi dajale ob-činam dolgoročne kredite. Enako kritizira določbo zakonskega načrta, po kateri bi smeje hranilnice nalagati svoja odvisna sredstva le v državne in privilegirane za-vode, predvsem pa graja določbo, po ka-terih bi morale banovinske hranilnice likvi-dirati, in to v teku enega leta. Proti tej določbi upravičeno protestirajo vse ba-novinske hranilnice. Po informacijah omenje-nega lista se bodo v kratkem sestali ravnatelji banovinskih hranilnic iz Zagreba, Lju-bljane, Banjevičke, Novog Sada in Splita h konfe-renci da v tem vprašanju zavzamejo svoje stališče.

Gospodarsko zblizanje med Jugoslavijo in Borgarijo

Praški listi prinašajo iz Sofije zanimive informacije glede možnosti preorientacije bolgarske trgovinske politike. Poročilo pravi, da Nemčiji uspešno skoro popolnoma obvladati gospodarsko usmerjenost Bolga-rije. Polovica vsega bolgarskega izvoza v Nemčijo, ki ni v stanju, da bi Bolgariji plačala uvoženo blago v devizah, temveč ji nudi za kompenzacijo industrijske izde-lik. Terjatve Bolgarije v Nemčiji so zara-di tega zelo narasle in se sedaj gibljejo med 8 do 10 milijonov mark (140 do 175 milijonov Din), kar predstavlja za bolgar-sko gospodarstvo prav znaten kapital. Ta saldo pa Bolgarija ne more izravnati, ker je z nemškimi industrijskimi izdelki več ne-gozaturirana.

Glede nezadovoljiv položaj Nemčije raz-motirajo v bolgarskih gospodarskih kro-gih vprašanje potrebne preorientacije bol-garskega izvoza, da ne bi bila Bolgarija glede svojega izvoza v toliki meri ne-vezo-vana. V primeru katastrofe v Nemčiji sama prišla v težkočo. Za nekatere izvozne pre-dmete je Bolgarija v zadnem času pridobila nova tržišča, in sicer v Španiji ter v Leva-ntu. Te dni se je mudil delegat bolgarske Narodne banke v Berlinu, da bi uredil v-prašanje zamrznjenih bolgarskih terjatev v Nemčiji, če že ne drugače, pa vsaj na ta način, da bi Bolgarija lahko uvozila iz Ne-mčije blago, ki ni nemškega izvora. Pred-vsem bombaž, volno, kavčuk, svinec itd. Tudi potovanje bolgarskega finančnega ministra Rjaskova v inozemstvo spravlja jo v zvezo s prizadevanjem Bolgarije, da se reši gospodarske odvisnosti od Nemčije. Posebno pozornost pa je v zadnem času vzbudilo predavanje v sofskem radiu, kjer je bila poudarjena potreba gospodarske ko-

operacije Bolgarije z Jugoslavijo, ki naj bi dovela končno do carinske unije.

Gospodarske vesti

— K uvedbi 3 odstotne takse na uvozne licence v Italiji. Kakor je »Jutro« že po-ročalo, je Italija uvedla 3 odstotno takso, ki se pobira na uvozne licence odnosno na uvozna dovoljenja. Dohodki od te takse se bodo stekali v poseben fond za subven-cioniranje italijanskega izvoza. K temu pri-pominja »Frankfurter Zeitung«, da gre prav za prav pri tem ukrepu za prikrito deval-vacijo. Lira je v zadnjih mesecih že po-pustila za 7% nasproti zlati pariteti, kar je v precejšnji meri olajšalo italijanski iz-voz. Taksa na licence bo vplivala enako kakor linearno povziranje cene. Z vplutno po-litičnega stališča pa nam italijanski pri-mer kaže, kako daleč smo že zašli v me-dnarodni valutni zmedi.

— Stanje hmeljskih nasadov v inozem-stvu. Kakor poročajo iz Zataca, trpijo ta-mošnji hmeljski nasadi tudi letos zaradi suše, ki v žateškem okolišju že ogroža žitno letino, ker bo žito predčasno dozorelo. Hmelj je v dobrih nasadih dosegel tri četr-tine višine ogrođa, deloma vose višino in ima še precej stranskih panog. V nekaterih predelih pa je stanje slabše in je rastlina dosegla le polovico višine ogrođa. Ker so noči sedaj zelo tople, bi se rastlina, če bi prišlo do obilnega dežja, kmalu popravila. Ponokod so prisiljeni nasade umetno nama-kati. Na hmeljskem trgu je mirno in notira-lanski hmelj 1450—1600 Ké za stari stot. — Organizacija hmeljarjev v Alzaciji poroča, da je hmelj dosegel polovico, ponekod tri četrtine višine ogrođa. V primeri z normal-nim razvojem so nasadi zaradi šest tednov trajajočega hladnega in deževnega vremena za 10 dni zaostali v razvoju. Peronospora je bila le ponekod ugotovljena, nasprotno pa je hmeljska uš hudo nastopila. — Tudi v Belgiji so nasadi v svojem razvoju zaostali. Novi nasadi (15% vse površine) so slabi. Rastlina je dosegla doslej le 1,5 do 2,5 m. Hladno in deževno vreme je povzročilo precej škode. V primeri z normalnimi leti stanje nasadov ni baš zadovoljivo.

— Tvrdba Ba'a bo pričela v Jugoslaviji proizvajati pnevmatike. »Prager Presse« po-roča, da bo jugoslovanska družba Ba'a pričela izdelovati v Borovu tudi pnevmatike za avtomobile. List ugotavlja, da spa-da jugoslovanska družba tvrdba Ba'a med ona inozemska podjetja družbe, ki se naj-bolj razvijajo.

— Klirinški promet med Jugoslavijo in Švico. Kakor znano, je postal naš klirinški promet s švico letos aktiven in je skozi več mesecev obstal precejšnji saldo v našo korist (švicarski dolg). Pred enim mesecem pa je prišlo zopet do preokreta

in je nastal zaradi večjih vplačil v Jugo-slaviji saldo v korist švice (jugoslovenski klirinški dolg). Med tem ko so morali prej zaradi salda v našo korist naši izvozniki čakati na vrstni red izplačila, se je jim se-daj protivrednost v dinarjih izplačala, čim-dosepe avizo. Po obvestilu švicarske Naro-dne banke je znašal 15. junija klirinški saldo v korist švice 138.000 frankov, t. j. okrog 2.000.000 Din. V mesecu maju je švica uvozila iz Jugoslavije za 8331.000 frankov blaga (lani za 676.000) švica pa je v maju izvozila v Jugoslavijo za 660.000 frankov blaga (lani v maju za 576.000).

— Trgovinsko-politični konflikt med Ru-munijo in Nemčijo. Kakor smo že poročali, je rumunska vlada nedavno odredila, da mora vsak uvoznik inozemskega blaga pri nakupu devize za plačilo tega uvoza pla-čati dodek 44%, ki bo omogočil subven-cioniranje izvoza v višini 10—40% izvozne vrednosti. Ta ukrep vlade pomeni prikrito devalvacijo rumunske valute. Ker se bo ta 44% dodek pobiral tudi od uvoza nem-škega blaga, dočim Rumunija blago, ki se izvažna v Nemčijo, ne bo priznavala nobenih izvoznih premij, smatrajo v Nemčiji, da bi na ta način Nemčija pomagala financirati rumunsko ekspanzivno na drugih tr-žiščih. Nemška vlada je proti takemu na-činu tolmačenja nedavno sklenjene klirin-ske pogodbe takoj protestirala pri rumun-ski vladi. Ker pa Rumunija ni ugodila nem-ški želji, je Nemčija odredila protiukrepe. Te dni je nemška vlada izdala uredbu, po kateri se od 1. julija pobira na vse blago iz Rumunije posebna dodatna carina v vi-šini 44% vrednosti uvoza. Ta 44% dodatna carina se bo pobirala tudi na blago, ki je po carinski tarifi ali na podlagi trgovinskih pogodb carine prosto. — Tudi med Ru-munijo in Češkoslovaško je prišlo do poost-ritve trgovinsko-političnega razmerja, in sicer prav tako zaradi tolmačenja klirinške po-godbe. Češkoslovaški izvozniki imajo v Ru-muniji za 250 milijonov lejev zamrznjenih dobrotmetij. Spor pa je nastal zaradi tega, ker je rumunska vlada odredila, da se pri obračunavanju češkoslovaških terjatev v Ru-muniji v bodoče uporabljata tečaj, ki velja pri kompenzacijskih kupcih, to je 6,30 le-jev za češkoslovaško krono nasproti urad-nemu tečaju 4,12 lejev, ki je doslej veljal, bi pomenilo za češkoslovaške izvoznike iz-gubo 2 milijonov Ké, kajti pri prejšnjem uradnem tečaju je znašala vrednost češko-slovaških terjatev v Rumuniji 62 milijonov Ké, po kompenzacijskem tečaju pa bi znašala samo 40 milijonov Ké. Dosedanji pro-testi češkoslovaške vlade so ostali brez re-zultata, vendar poročajo iz Rumunije, da je rumunska vlada pripravljena uvesti ne-kak prehodni režim.

— Konkurz je razglašen o imovini Jožefa Vozla, trgovca v Trbovljah I. (upravnik ma-se dr. Josip Flego, odv. v Laškem; prvi zbor unnikov pri sreskem sodišču v Laškem 4. julija ob 9., prijavni rok do 20. avgusta, ugotovljeni narok 26. avgusta).

bilo pač treba opozoriti, pravilno rešena. Beograjski turnir s tem ne bo prav nič iz-gubil na svojem pomenu. Borba na turnir-ju bo vsekakor zelo zanimiva in naši šahis-ti jo bodo gotovo z napeto pozornostjo spremljali.

Poljski nacionalni turnir v Varšavi, ki je bil obnem trening za poljsko olimpijsko moštvo, je končal z zmago dr. Tartako-werja z 12 točkami iz 15. Drugo, tretje in četrto mesto si dele z 11 mladi Najdorf, Friedman iz Lvova in Frydman iz Varšave; peti pa je Frydman iz Lodza z 9 in pol. Frydmani so se vsekakor zelo dobro odrezali. — V poljski reprezentanci na olimpijadi bo igral tudi v Parizu živeči zdravnik dr. Cukierman.

Mednarodni turnir, ki je bil za septem-ber napovedan v Gleichenbergu pri Grad-cu, je zopet preložen na nedoločen čas.

Lilienthal se mudi še od moskovskega turnirja naprej v Rusiji. Nedavno je igral v Moskvi v parku Gorkega simultanko proti 155 nasprotnikom in postavil s tem nov svetovni rekord za simultanke. Tudi rezultat je imel dober, po 9 urah je dobil 97 partij, izgubil 26 in remiziral 32.

Za financiranje matcha med dr. Aljehi-nom in dr. Euwejem prireja nizozemska šahovska zveza z dovoljenjem oblasti po-sebno loterijo z 20.000 srečkami.

Match na »Kraljici Mariji« med Opo-čenskim in splitskim prvakom Popovićem je končal s pričakovano zmago Opočenskega 4 : 2. Vse partije so imele samo po približno 20 potez, zadnji dve izmed 8 predvidenih se sploh nista igrali.

V avgustu se bosta vršila v Nemčiji dva pomembna mednarodna turnirja, v Wiesbadenu in Nauheimu. Vsak bo imel po 10 udeležencev, med njimi 10 inozem-cov. Oficijelna vabila prejmejo baje za-stopniki Švedske, Danske, Francije, Nizo-zemske, Anglije, Italije, Avstrije, Švice, CSR in Madžarske. Kje pa je ostala Jugo-slavija, ki je doslej vedno tako prijazno sprejemala nemške mojstre?

Prvenstvo Rumunije v Bukarešti je kon-čalo s skupno zmago Snosko-Borovskega (kot gosta) in Silbermanna s po 12 in pol (iz 15) točkami. Tretji je Brody z 10 in pol.

Match Dunaj—Bratislava na Dunaju je končal s tesno zmago Dunaja 8 : 7, čeprav so za zmagovalca nastopili vsi mednarodni mojstri. Lani je prepričljivo zmagala Bratislava.

Mednarodni turnir v Barceloni je končal s skupno zmago Flohra in Koltanowskega. Oba sta dosegla po 8 točk iz 9. Flohr je sicer Koltanowskega v turnirju premagal, oddal pa je dva remija. Tretji je Grob s 6 in pol, četrti Thomas s 6, peti Reilly s 5 in pol. Inozemci so torej s premočjo za-sedli vseh prvih pet mest. Španski udele-ženci, ki so proti inozemcem dosegli po-rozen rezultat 1 : 24, slede v veliki raz-dalji: Maristany 3 in pol, Cherta 3, Ribera 2 in pol, Valve 2, Ticolat 0. — V teku je nov sličen turnir v mestu Rosas, z udele-žbo Flohra, Thomasa in Groba.

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

Trisob. stanovanje
solčno, popolnoma loče-no, parketirano, s balko-nom, oddaja s 1. avgu-stom po ugodni ceni v Vodmatu, Susteršičeva ul. št. 4. 14818-31

Kako izgledate 2 glavi

pred uporabo pripravite za formiranje ušes »RECTODOR«

Isti glavi 5 minut po-zneje po posnem ne-opazni in preprosti upo-rabi »Rectodora«. Uspeh in neškodljivost zjam-čena. Garnitura 90 Din. Zahtevajte izrečno kos-metično specialiteto SCHRODER-SCHENKE v vseh najboljših par-fumerijah in drogerijah — Kjer jih ni, tja jih — naročite! parfumerija »OMNIA« oddelek 144 Zagreb, Gunduličeva ul. št. 8/L — Poština pri vplačanju naprej 7 Din. Po povzetju 14 Din. Zahtevajte brezplačno veliki ilustrovani katalo-g! 3179

Uspeh

za uspehom

žanje, kdor se ob vsa-ki priliki poslužuje

Patent Kraljevine Ju-goslavije broj. 8435 pod naslovom

„Prut za mrežno konstrukcijo“

gosp. Dr. Hugo Jun-kers-a iz Dessau-An-halt se prodaja.

Daje se licenca.

Obrnite se na zastup-nika dr. M. Ša Aika'aj, adv. iz Beograda Nikole Spasića ul. 3

Patent Kraljevine Ju-goslavije broj 5986 pod naslovom

„Poboljšanja u reduk-ciji ruda oksida i t. sl.“

firme Henry Edwin Coley, iz Londona se prodaja. Daje se licenca. Obrnite se na zastup-nika dr. M. Ša Aika'aj, adv. iz Beograda Nikole Spasića ul. 3

Patent Kraljevine Ju-goslavije broj. 6257 pod naslovom

„Poboljšanja kod postu-pka za desti-liranje ulja“

firm The Pure Com-pany, iz Chicaga se prodaja. Daje se licenca. Obrnite se na zastup-nika dr. M. Ša Aika'aj, adv. iz Beograda Nikole Spasića ul. 3

Obiskovalci
evharističnega kongresa

zahtevajte povsod

UNIONSKO PIVO

IZ

Delniške družbe pivovarne Union, Ljubljana

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

5504

SLOVENIA TRANSPORT

PODJETJE ZA SPEDICIJO IN MEDNARODNE TRANSPORTE

LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA CESTA

TELEFON 27-18

Blagovni promet za tu- in inozemstvo — Oskrba ocarinjenja — Medn. tarifni biro v carinskih in transportnih zadevah — Prevozi — Skladišča — Preselitve — Strojni transporti — Vse informacije brezplačno

PERJE

čokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čobano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59. 60. 8. 1

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

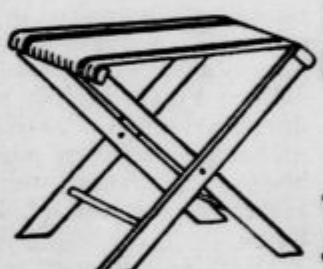

Sklopni stolčki

po Din 20.—

REMEC — Co.

Kersnikova ulica 7

REVMAATIZMA, PROTINA

iznebiti

Natezanje in bodeenje po udih in sklepih, zatečeni udje, sključenje rok in nog, natezanje, trganje in bodeenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti, sicer bolečine še bolj napredujejo.

NUDIM VAM zdravilno, sečno kisline raztvorjajočo, presnavljanje in izločevanje pospešujočo

DOMACE PITNO ZDRAVLJENJE ki se na umeten način popolnoma pri-rodno sestavlja iz blagodejnega zdravil-nega vrelca, ki ga je dobljiva mati priroda poklonila bolnim ljudem.

Pišite mi takoj pa dobite od mojih po vseh deželah obstoječih skladišč po-polnoma

brezplačno in poštne prosto poučno razpravo. Sami se boste nato prepričali o neškodljivosti tega sredstva in njegovem hitrem delovanju.

Poštna nabiralnica: ERNEST PASTERNAK, BERLIN S. O. Michaelkirchplatz 13. Abt. H. 285.

BOTOT

nova bela peneča se pasta za zobe v modro-belih progastih tubah, izred-nega okusa dela zobe že po kratki uporabi snežno bele.

DOVERENOST SEDANJOSTI!

Poskusite še danes.

Tube po Din 8.—

Tube po Din 12.—

INTERNACIONALNA KOLONJSKA VODA BOURJOIS PARIS

